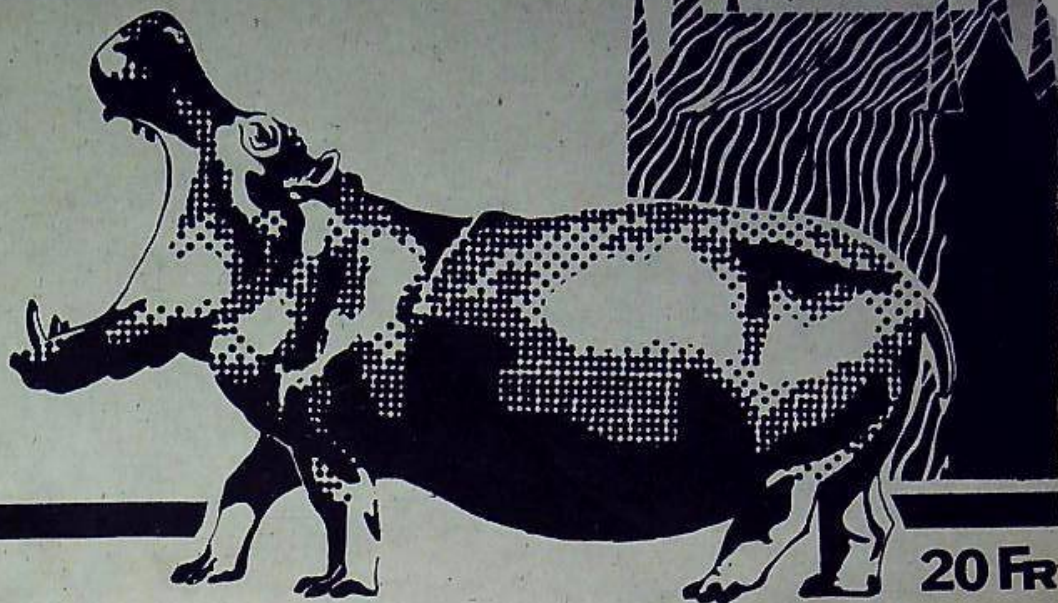

het dijlepaard

de groot-leuvense stadskrant *1920*
juni 1979 jaargang 2, nr 7 maandelijks

20 Fr
REDAKTIEADRES / BLIJDE INKOMSTSTRAAT, 115, LEUVEN

BOERENTOREN IN LEUVEN

Op het Ladeuzeplein 16-19 (vroeger de sociale dienst van de universiteit) hangt sinds 13 maart een bleekgeel papier voor het raam. Een affiche voor een raam in Leuven, wie kijkt daar nog voor op?

Na een veertiental dagen had een bewoner uit de buurt door, dat het niet zo maar een affiche was, maar een bouw aanvraag. En wat voor een bouw aanvraag! Bouwheer Kredietbank vraagt de toelating om een gebouw te mogen optrekken met een hoogte van 23 meter. Tot nu toe was de maximale hoogte vastgelegd op 14 meter.

Ook andere speculanten staan te trappelen van ongeduld om uit hun gronden het maximale profijt te halen. Rustverlangen en Bamconstruction gaan een flink uit de kluiten gewassen appartementsgebouw van eveneens 23 meter neerzetten op de hoek van de Leopoldstraat en het Ladeuzeplein.

Het ruikt hier naar geld ...
Lees daarom dadelijk verder op pagina's 4 en 5!

OOK BOMEN HEBBEN HUN GESCHIEDENIS : HET SINT-DONATUSPARK

Dat lapje groen tussen Tiense-, Vlamingen-, Beriot-, en Naamsestraat is gekend onder vele namen. Gildenhof voor de meeste leuvenaars, St. Donatuspark voor de officiële documenten, Allée St. Georges voor de franssprekende burgerij rond de eeuwwisseling. Wist u al van waar al die namen afkomstig zijn? Wist u al hoe die drie bomen en dat beetje gras er eigenlijk gekomen zijn, zo midden in de stad? Of lag het er altijd al, en heeft de leuenaar er door de eeuwen heen prille liefdesgeschiedenissen aangevat, eendjes gevoerd en kranten gelezen?

Met het Dijlepaard togen we op wandel in het verleden om er weet over te weten te komen, en wie zin heeft om ons te volgen kan meteen zijn gading vinden op blz 11.

EEN VERNIEUWD HUIS IS ER 2 WAARD

Vernieuwbouw in Leuven is een woord dat vele ladingen dekt: voor politiciers ofwel een synoniem voor grootse restauratie of voor aankoop en afbraak van krotwoningen; voor het buurtwerk in de Ridderstraat betekend het de hele aanpak om woningen en een buurt weer leefbaar te maken; voor vele huurders is het een bittere noodzaak. Daarom eerst het verhaal van den bloemenberggang uit het buurtkrantje van de Ridderstraat:

"BLOEMENBERGGANG.

De Bloemenberggang is één van de weinige Leuvense gangen die onaangeroerd gebleven zijn. De gang (bestaande uit 17 huisjes) heeft z'n voor en nadelen: goedkoop, rustig, weinig verkeer, mogelijkheid tot contact, maar ook weinig sanitaire voorzieningen, slechte daken, vochtigheid...

Onlangs hing er een plakaat voor het raam van het eerste huis: "lot van 17 huizen te koop". De bewoners hadden al nare geruchten gehoord, maar ze keken er toch wel even van op.

Tegelijkertijd verscheen er een artikel in het Nieuwsblad, waarin de heer Cnops, schepen van Ruimtelijke ordening en huisvesting

zegt: "Voor Pioengang en Bloemenberggang wordt revalorisering (=herwaardering) van de woningen gedacht." (Nieuwsblad 14/2/79)

We gingen eens horen wat de bewoners zelf ervan denken. De meesten wonen er graag (één was er zelfs geboren en getogen), ze

hebben hun huis zo goed mogelijk onderhouden, en ze willen er blijven." Als ze de daken zouden repareren en de W.C.'s beter zouden installeren zou 't hier ideaal zijn." Vooral een aantal zieke en bejaarde mensen zijn aan hun woning gehecht.

Een bewoonster schreef een brief naar 't Lampeke: "Wij hopen dat sommige mensen een steentje kunnen bijdragen om de gang te redden en de huisige bewoners de kans te geven daar te blijven wonen."

Vanuit het buurthuis telefoneerden we naar het stadhuis (Bureau van Cnops) om inlichtingen. Daar wist men blijkbaar nog niet dat de gang zou verkocht worden. Ze hadden gedacht de eigenaar aan te moedigen om de huisjes te renoveren (=vernieuwen). Maar nu de eigenares de straat wil verkopen, is dat niet meer mogelijk. Men beloofde ons dat men met de Heer Cnops zou gaan praten. Wij hopen dat het stadsbestuur haar verantwoordelijkheid zal opnemen, dat betekent: de huisjes opkopen en opknappen. Ook de stad weet dat nieuwbouw, zelfs aan sociale prijzen, veel duurder uitvalt dan vernieuwbouw

Lees verder op p. 6 en 7

DEN GEMEENTEPRAAT

Leuven 28/5/79

Een gemeenteraadszitting hoeft niet altijd saai te zijn. Integendeel, er kan soms zelfs goed gelachen worden. Vooral de spitsvondigheden van een Tobback werken bv. op de lachspieren. Ook Van Itterbeek doet niet onder, zeker niet als Van Sina hem probeert te pakken op zijn woorden. Af en toe wordt wel eens een mondje Latijn gesproken en dan wil Vandeputte ook wel meedoen. Op een gemeenteraad kan je als toeschouwer ook iets leren. Wat er gezegd wordt is natuurlijk allemaal bedoeld als informatie maar daar heb ik het hier niet over. Wel dat ieder burger gratis kaarten kan bekomen bij de post om de wijziging van zijn straatnaam mee te delen aan zijn korrespondenten. Ook dat asfalt een bijproduct is van aardolie en dus duurder wordt als de prijs van de ruwe olie stijgt, maar dat wisten we al. Dat de stad op gelijke voet de wijkfeesten van de deelgemeenten patroneert, behalve als er geen wijkfeesten zijn. Zo kunnen de Kesselse, de Heverlese en de Gambrinusfeesten rekenen op een fikse steun van de stad.

3 MILJOEN VOOR EEN BROUWERIJMUSEUM

Bij de stadsfinancies noteren we als uitschieter een lening van iets meer dan 3 miljoen voor de inrichting van een Brouwerijmuseum onder het stadhuis. De VU zal tegenstemmen omdat zij tegen dit museum zijn. De kerk van St. Jan-de-doper krijgt een restauratiebeurt van 16 miljoen. Het zwembad Ambassade zal aangekocht worden voor 12 miljoen. De overige 2.700.000 fr. worden besteed aan erelonen voor het ontwerpen van verbeteringswerken aan de Holsbeekse- en de Wilselsteenweg en aan de aanpassingswerken aan het kruispunt van de Diestsesteenweg en de Leuvensestraat. Bij deze laatste werken kon de NV Vandebosch de aanbesteding zomaar overnemen van Terramaki. Hoe dat kan moet je maar aan Sprockeels vragen. Of je een antwoord zalkrijgen is wel een andere vraag. Voortaan zal de politie de processen-verbaal op gloednieuwe schrijfmachines kunnen tikken, geleverd door het Centraal Bureau voor Benodigheden.

HEIBERG ECHT PLURALISTISCH

In de statutenwijziging van de vzw jeugdhuis Heiberg wordt bepaald dat voortaan alle beslissingen evenredig zullen vertegenwoordigd zijn in het bestuur. Van Itterbeek (VU) zou deze regeling graag uitgebreid zien naar andere vzw's zoals het Dienstencentrum.

OPENBARE WEGEN

...n nu vragen naar de stijging van de
...tprijs voor de Europese rolschaatsbaan op
...plein, keuren de VU en de BSP de
...goed. Het gaat hier om een stijging
...miljoen, volgens Sprockeels te

wijten aan de stijging van de grondstoffenprijs. De Paepe (VU) vreest dat dit kampioenschap uiteindelijk 2 miljoen zal kosten aan de stad.

WEL SNOEP MAAR GEEN SPEELPLEIN VOOR DE KINDEREN

De stad zal een half miljoen besteden aan de aankoop van snoepautomaten voor de zwembaden. Mevr. Lambrechts (VU) vraagt zich af of dit geld in het jaar van het Kind niet beter kon besteed worden. Misschien aan speelpleintjes, maar daar wil de stad precies van af. Het bijzonder plan van aanleg K 9 "Sportplein en omgeving" wordt herzien zodat het speelpleintje van de Guldensporenlaan zal verkocht worden om er woningen op te zetten. BSP en VU onthouden zich bij deze stemming.

KULTUUR

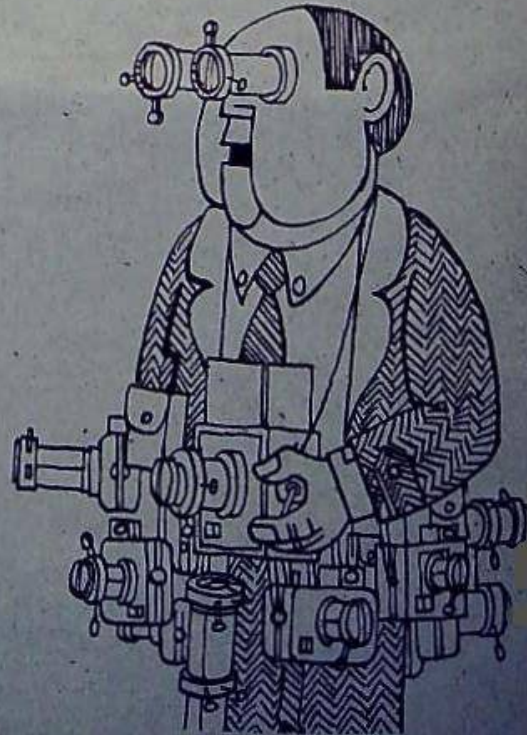
Dankzij het bibliotheekdecreet van de minister van cultuur heeft de schepen van cultuur het typecontract voor de vrije bibliotheken aangepast. Het veto dat vroeger was ingesteld tegenover sommige boeken, is daardoor opgeheven.

UITBREIDING VAN NOPRI IN KESSEL-LO TERUG AAN DE ORDE

Vooraleer in te gaan op de grond van de zaak klaagt Tobback (BSP) de onbeschoftheid aan van de burgemeester t.a.v. de heer Van der Heren, die dit probleem in de vorige raadszitting bovenhaalde. Tobback verwijt de heer Van Sina dat hij de raadsleden met een kluitje in het riet stuurde door te beweren dat hij niets afweet van de zaak. Om de huichelaarij van de burgemeester aan te tonen geeft hij een opsomming van tegenstrijdige uitspraken van de heer Van Sina over deze supermarkt. Van Sina ontkent alles. Hij beweert enkel iets af te weten over de uitbreiding van de parking. De verdere discussie doet vermoeden dat de burgemeester wel van zaak afwist, aangezien hij niet ophoudt de uitbreiding van de supermarkt te verdeigen. Dat buiten beschouwing gelaten, merkte Tobback op dat de uitbreiding onwettig is, aangezien in deze zone niet mag gebouwd worden. Bovendien gaan met de uitbreiding van de supermarkt de kleine handelaars kapot, zal de verkeersdrukte nog toenemen en is deze residentiele wijk niet voorzien om dat verkeer op te vangen. Deze zaak is tenslotte volledig in strijd met de richtdoelen omdat geen enkele wijk een handelscentrum kan krijgen dat boven de wijk uitstijgt. Van Sina weert zich als een vis op droog zand. De handelaars zouden door de uitbreiding van een distributiebedrijf meer klanten gekregen hebben. De plannen zijn niet in strijd met de richtdoelen daar de mensen nu kunnen winkelen in hun wijk. Voor de primaire behoeften zijn de inwoners van Leuven-Oost, bij de verdwijning van De Bie, verplicht elders te gaan. Van Itterbeek sluit de discussie met een oproep de bevolking te raadplegen en pleit tegen de uitbreiding omwille van de verkeersdrukte. Aan deze zaak zit duidelijk een reukje. We zijn benieuwd hoe het zal aflopen: in de politiek weet men immers nooit.

redactioneel

't Is weer zo ver !! We zijn al aan de zesde maand van het jaar toe en de kongee is in aantocht. Vermits het Dijlepaard ook op vakantie gaat (om van de zware geestelijke uitputting ten gevolge van het schrijven der stadskrant te herstellen) zullen jullie, beste lezers, het dus twee maanden zonder degelijk Leuvens nieuws moeten stellen. We zijn er terug in september, tenminste als wij samen met onze vakantie niet in het water vallen; figuurlijk dan, want het Dijlepaard kan goed zwemmen en met vrucht (af)drijven. Vorig jaar zijn we in de kongee niet verder geraakt dan het Dijlestrand en gezien het goede weer van toen hebben we nu besloten het risico niet meer te nemen om nog eens uit te regenen. Dit jaar trekken we naar de zon toe, dus ver van huis. Onze plannen liggen nog niet definitief vast, want we blijven twijfelen aan ons uiteindelijk reisdoel. Vermits Dijlepaarden niet alleen reizen om te leren, maar ook om er ter plaatse hun lessen in praktijk om te zetten, is het dus duidelijk dat wij geëngageerd voyageren. Dus WIJ kunnen zo maar niet om het even waar naartoe! We dachten eerst even aan de Sovjet-Unie, maar dan realiseerden wij ons dat Carter en Willy Kuypers reeds zorgen voor de verdediging van de "mensenrechten" aldaar! Dan zetten we onze zinnen even op het gede-maotseende China. Maar ook daar zien we voorlopig van af (ondanks het aandringen van Amada). Nu de Chinezen dan toch bezig zijn om in Vietnam en zo het russies imperialisties gevaar te bezwieren en aldus de wereldvrede redden, is daar ook niets meer aan de knikker. Ook Spanje en Portugal moeten we laten vallen omdat we later niet als medeverantwoordelijken voor het mislukken van de demokratisering willen genoemd worden. Ja en om Turken en Marokkanen te zien moeten we ons land niet uit, aldus het VMO. Naar het gastvrije Algerije durven we niet; want als dat uitlekt, worden we zonder twijfel eens op een of ander weekend aan onze kust gelycht. Het zou tenslotte dan wel eens Zuid-Afrika kunnen worden. Het moet daar toch zo slecht nog niet zijn voor de blanken, tenminste dat beweren onze Vlaanse volksgenoten van Proteia. En wie weet lopen we er onze twee Leuvense parlementariërs uit hogergenoemde club niet tegen het lijf of onze minister van economische zaken, die daar pas zulke belangrijke atomaire zaakjes heeft afgehandeld. Of hoopt men ook de radioactiviteit apart te kunnen houden? We zouden ook nog naar Japan of Hongkong kunnen, maar dat houdt het risico in dat ze er Dijlepaardjes namaken en veel goedkoper dan wij ze zelf kunnen produceren. Enfin, wanneer u deze regels leest zullen wij de knoop doorgehakt hebben en vermits niemand sant in eigen land is, gaat het Dijlepaard zeker een opwindende vakantie beleven. Wij hopen van u het zelfde.

DE HUIZEKENS VAN DE VLAMINGENSTRAAT

Het huis Vlamingenstraat 114, nu genoemd "Sint Joris", is het laatste van de zes kleine huisjes die gelegen zijn aan de ingang van het stadspark. Deze huisjes zijn eigendom van de stad, die ze reeds lang heeft afgeschreven en laat verkrotten. Niettegenstaande de verkrotting heeft de Gidsenbond het toch aangedurfd dit huis met beperkte financiële middelen, maar dank zij het enthousiasme van enkelen, te restaureren. Het huisje zal dienst doen als ontmoetings-documentatie- en archiefcentrum.

"Wij willen het ook voor iedereen duidelijk maken dat een historisch gebouw, hoe klein het ook is, zoveel waardevols kan bevatten dat het verdient voor de komende generaties bewaard te blijven. Wij hopen iedereen te overtuigen dat de afbraak een misstap zou zijn". (We hopen in ieder geval dat het stadsbestuur, en vooral schepen Cnops dit begrepen hebben.)

De oorsprong van dit huisje is moeilijk te achterhalen, maar er zijn heel wat tekenen die er op wijzen dat het 17^e eeuws zou zijn. Volgens een hypothese zou het huisje afhankelijk geweest zijn van het huis van Sestich. Een andere mogelijkheid is dat dit gebouw ten dienste zou gestaan hebben van de Sint-Jorisgilde. Deze gilde van de voetboog had beschikking gekregen over een gedeelte van de stadsonwalling tussen de Tienessestraat en de Naamsestraat voor haar schietoefeningen. De doelen van de schietoefeningen zouden in de nabijheid van dit huisje gelegen hebben, vandaar de naam Sint-Joris, die de gidsen aan hun nieuw onderkomen gaven. We hopen dat Sint-Joris en de draak zullen helpen om dit gebouw te bewaren en te beschermen tegen bulldozers.

Gehoord op de gemeenteraad van 28-5-79. Schepen Cnops van ruimtelijke ordening is in de loop van het jaar op vakantie geweest in Israël. Op de gemeenteraad vond hij het nodig mee te delen dat hij niet op kosten van de gemeente op vakantie is geweest.

In diezelfde gemeenteraad. Het Rietenspark zal zeker in orde komen als speelplein. Wanneer dit zal gebeuren weten we nog niet. Naar het schijnt is het moeilijk een aanemer te vinden om het stort daar weg te halen.

Het kampvervoer dat vroeger gratis was, kan niet meer volledig betaald worden. Aldus Sprockeels op een vraag van Van Itterbeek op 28-5.

De stad is akkoord om het park Michotte aan te kopen, maar niet om de schade te betalen die door het lange wachten aan het park is aangericht. (28-5)

DE MUSSEN-BUURT

Op een persconferentie (donderdag 31 mei) maakte het buurtcomité "De Straatmus" uit de mussenbuurt zijn manifest inzake ruimtelijke ordening voor de buurt bekend. Het hoofdpunt was het weer leefbaar maken van de buurt voor de autochtone bevolking. De straten zouden verdeeld worden in woonstraten waar het verkeer op de tweede plaats komt; verkeerstraten om het doorgaand verkeer door de wijk te loodsen; en parkeerstraten voor de buurtbewoners. De pleintjes zouden hun vroegere functie moeten terug krijgen: een samenkomstplaats voor de buurtbewoners. Eén van de belangrijke punten was de groenvoorziening in de buurt, en dan voornamelijk de hof van het huis aan de Bogaardenstraat n° 93. Een prachtig maar onverzorgd park, momenteel eigendom van weduwe De Walque. Dit, nu volledig ingesloten park, zou onteigend worden en opengesteld worden voor de buurtbewoners. Verder werd aangehaald dat de leegstaande huizen die staan te verkrotten zouden opgeknapt worden en vrijgegeven voor verhuur. Er werd ook gesproken over de storende bedrijven en instellingen uit de buurt en over de mogelijkheid een buurthuis open te stellen. De intercommunale Heuvelhof met de heer Verlinden zal de restauratie van de buurt in gang zetten, met inspraak van de buurtbewoners. De mensen van het buurtcomité, die ook al wel het een en het ander gehoord hebben over intercommunales, hebben ten stelligste beloofd vele oogjes in het zeil te houden om te voorkomen dat er met hun voeten en hun buurt zal gespeeld worden. Op 30 juni is er (tussen haakjes) een buurtfeest gepland in de mussenbuurt!!

ONBENULLIG...

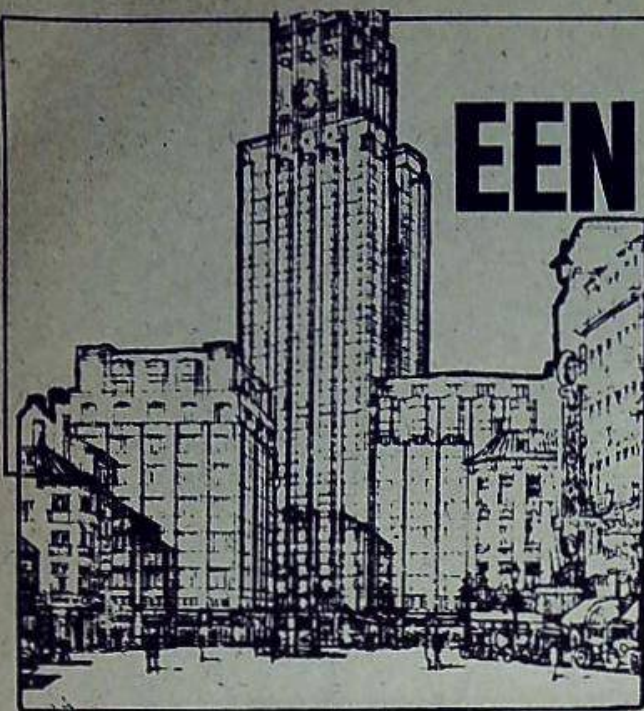
Op onverklaarbare wijze kwam een van onze medewerkers midden in een vergadering "achter gesloten deuren" van onze gemeenteraad terecht. Een achtenswaardig lid stond recht en verklaarde: "Het moet nu maar eens gedaan zijn alle onbenullige Leuvense bijeenkomsten met onze opgemerkte aanwezigheid te teisteren. Er wordt van ons verwacht dat we er bij zijn als er ene 'solo-slim' speelt, en dan moeten we mee op de foto. Als kapster Gabby ne nieuwe stoel plaatst in haar salon, wordt er verwacht dat wij haar receptie met onze aanwezigheid luister bijzetten. Er blijft ons geen tijd meer over voor ernstig werk... wij gaan van nu af alleen nog naar dingen waar er iets bij te leren valt, wij weten niet alles, het is niet omdat wij verkozen zijn dat wij van alles verstand hebben. Wij moeten vooral die

gelegenheden aangrijpen waar wij kunnen vernemen wat er bij het volk leeft. Wij moeten er bij zijn waar zij zelf oplossingen voor hun problemen voorstellen." De vraag van een lid of deelnemen aan de promotie van bierverbruik nu ook tot de "onbenullige bijeenkomsten" gerekend zal worden ging verloren in de levendige bespreking. 6 van de 43 Leuvense gemeenteraadsleden namen deel aan een of ander activiteit van de week van het langzaam verkeer! Heeft onze medewerker gedroomd of was de week van het langzaam verkeer onbenullig ??

NU HET DILEPAARD MET VAKANTIE IS, PRESENTEEREN WIJ U MET EEN DIVELS GENOEGEN: De verbazende avonturen van **BAZIEL**, de broer van het Dylepaard!

EEN BOERENTOREN IN LEUVEN

Vervolg van p. 1

MONOPOLIESPEL IN LEUVEN

Kopen en verkopen van gronden en het bouwen van huizen is een winstgevend zaakje als je het goed aan boord legt en weet te sjacheren. Iedereen, zelfs een kind, weet dat als hij ooit het monopoliespel gespeeld heeft. Medelijden met een tegenstrever mag je niet hebben, want enkel het profijt telt. De logica van het spel maakt de rijke steeds rijker, de arme dits steeds armer. Het is niet alleen de logica van het monopoliespel maar ook de logica van onze maatschappij, de logica van de ruimtelijke ordening te Leuven.

We stellen U de spelers voor van het monopoliespel van Leuven :

Kredietbank, Stadsbestuur, Universiteit en Rustverlangen - Bamconstruction.

De gronden waar het om draait liggen op het Ladeuzeplein en in de Muntstraat. We leggen even de spelsituatie uit:

Speler nummer 1, het stadsbestuur, zou graag grond met gebouwen kopen in de omgeving van het stadhuis voor de uitbreiding van de stadsdiensten. Deze speler is blijkbaar niet zo'n erg goede speler. Vroeger werden de terreinen van de Patria (Tiense straat) gekocht om er een administratief centrum te vestigen. Maar de stad had liever gronden dichtbij het stadhuis en er werd dan maar een parking van het terrein gemaakt. Herinneren we ons nog een andere aktie van deze speler anno 1978. Bij de verkoop van Muntstraat 12 werd de stad bij de neus genomen door een stroman die (met medeweten van de notaris ?) de prijs voortdurend opdreef. Achteraf voelde de stad zich bedrogen, maar gedane zaken nemen geen keer, dat is het spel.

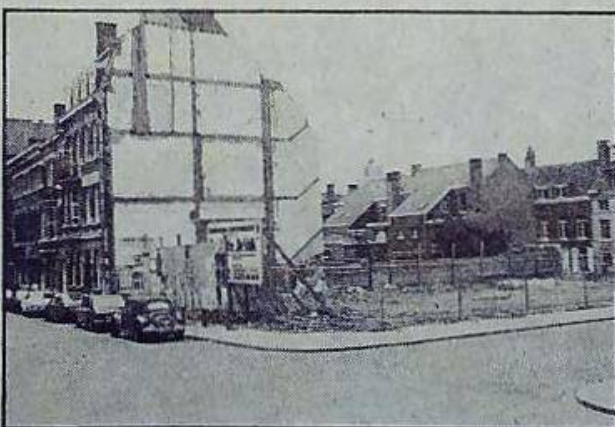
De tweede speler, met name de Kredietbank, zou graag een nieuw kompleks optrekken dat beter gelegen is en ruimer, zodat het ook een aantal gedecentraliseerde diensten uit Brussel zou kunnen huisvesten. Deze speler zou graag een bouwvergunning krijgen voor de gronden, die het van de derde speler, de Universiteit, gekocht heeft. De bouwhoogte op het Ladeuzeplein is echter beperkt tot 14 en dit reglement moet dus eventjes gewijzigd worden door het stadsbestuur in ruil voor het verkrijgen van het gebouw in de Muntstraat.

Onze derde speler, de universiteit, beschikt over gronden aan het Ladeuzeplein, die oorspronkelijk bedoeld waren om een enorm kompleks te bouwen, waar alle sociale diensten van de unief zouden gevestigd zijn. Doch de splitsing van de universiteit en de rem op de kredieten voor nieuwe gebouwen doen dit projekt in duigen vallen. De unief wil deze gronden kwijt. Ze droomt ervan om het begijnhof en de faculty-club te smukken met een lustprieel, op de

plaats waar nu het maanlandschap van de parking rond de Thierbrau zich uitstrekt. Over de gelden van het patrimonium (waar het geld van de koper in terecht komt) kan men vrij beschikken. Een enige gelegenheid om het prestige van de universiteit een grote allure te geven bij buitenlandse bezoekers.

De vierde speler, Rustverlangen - Bamconstruction, heeft gronden gekocht op de hoek van de Leopoldstraat en het Ladeuzeplein. De oorspronkelijke eigenaar had de afbraak gestart zonder toelating en werd verplicht de werken stil te leggen. Na het failliet van deze aannemer kwamen de gronden in handen van Rustverlangen. Deze firma kende blijkbaar beter de wegen van ons heer en kreeg wel een sloopvergunning. Kwade tongen beweren dat zij reeds voor de Kredietbank de toelating gekregen heeft om een gebouw van 25 meter op te trekken. Onthouden we verder nog dat deze speler ook nog eigenaar is van Ladeuzeplein nr. 4 (Het gulden wiegje).

Rustverlangen heeft al moeten ondervinden dat men niet altijd ongestraft de bouwverordeningen kan overtreden en dat het beter is op voorhand alles te bespreken met de bevoegde personen. Er werd dus verplicht de bouwhoogte terug te brengen tot de hoogte van de omringende gebouwen.

wie is wie ?

Het monopoliespel wordt nog interessanter als we even nakijken wie de spelers zijn : eigenlijk is er maar een speler, die om beurten op verschillende stoelen gaat zitten.

CVP-KB-Unief, namen van eenzelfde macht die met haar verschillende tentakels het maatschappelijk gebeuren stevig in haar greep houdt.

Stadsbestuur :

CVP: Van Sina, Vandeputte, ...
andere bekende leuvense CVP-ers:
Mark Eyskens (zoon van gaston)
Erik Van Rompuy (zoon van Vic), voorzitter van de CVP-jongeren
Herman Van Rompuy (zoon van Vic), economisch adviseur van Tindemans, medewerker aan voorspoed door moed
Dries Dequae, voorzitter van de Boerenbond (Stabo)

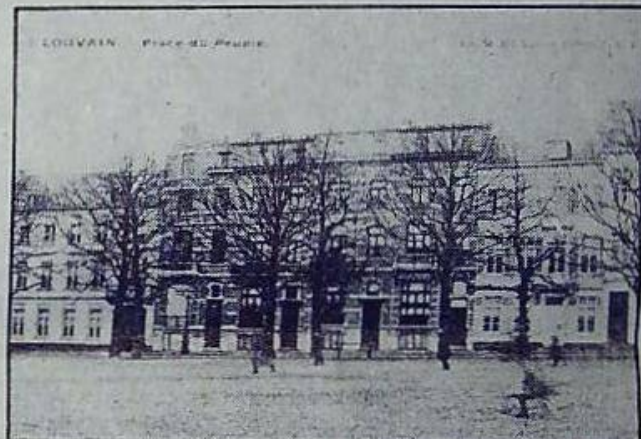
Kredietbank :

Gaston Eyskens, voorzitter Raad van Beheer
Mevrouw De Somer, beheerder van Almanij, holding van de KB (echtgenote van Piet De Somer)
Valeer Van Rompuy, beheerder
Erik Van Rompuy, studiedienst KB

Universiteit :

Piet De Somer, rector
Mark Eyskens, prof.
Vic Van Rompuy, prof.
Vandewiele, prof.
Dries Dequae, beheerder

Rustverlangen - Bamconstruction zijn Westvlaamse firma's die gecontroleerd worden door de familie Van De Wiele, die rijk geworden is met een tapijtfabriek in het Kortrijkse. Merken we nog op dat prof. Van De Wiele een geestelijke is en dat het volgens het kanonisch recht verboden is om handel te drijven in immobiliën. Dat onze kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders niet vies zijn van geld is nog maar eens bewezen.

het grote profijt

Het is natuurlijk altijd moeilijk om iedereen tevreden te stellen als de koek verdeeld wordt. Maar gelukkig zijn er nog altijd mensen die elkaar goed begrijpen en solidair zijn in de winst. De ruil tussen onze spelers verloopt als volgt :

De stad krijgt Muntstraat nr. 3, tegen betaling natuurlijk, de Kredietbank en Van de Wiele krijgen hun bouwtoelating, de universiteit krijgt haar centen. Stabo (BB) mag ook een graantje meepikken en mag de plannen voor de nieuwe KB maken. Iedereen is dus tevreden.... behalve enkele mensen, die in deze transaktie een startschot zien van de afbraak van een van de laatste pleinen van Leuven; zij vrezen dat het Ladeuzeplein binnen enkele jaren hetzelfde troosteloos uitzicht zal hebben als het Hooverplein.

EEN PETITIE

Op de vooravond van de vervalldag (27 maart) van de "de commodo et in commodo-procedure" werd de bouwaanvraag door een bewoner uit de buurt opgemerkt. In allerijl werden een aantal handtekeningen verzameld en om even voor middernacht werd de protestbrief op het kommissariaat afgegeven. De politie weigerde een ontvangstbewijs af te leveren. Na veel aandringen werd dan toch verkregen dat de brief in het verslag van de officier van wacht werd opgenomen. Er werd in de loop van de volgende dagen een handtekeningaktie gevoerd en deze werd eveneens overgemaakt aan het stadsbestuur. Tot nu toe gaf de stad geen kik; zelfs geen beleefd bewijs van ontvangst. Uit het gedetailleerde bezwaarschrift nemen we de historische schets van het Ladeuzeplein over en ook de bezwaren werden

grotendeels uit deze tekst overgenomen, waarvoor dank aan deze mensen.

(1) In de 'de commodo et incommodo'-procedure kan de bevolking haar bezwaren neerleggen tegen de bouw van een openbaar of hinderlijk bedrijf. Dit bezwaar heeft geen enkele juridische waarde, het wordt alleen bij het dossier ingesloten. Er moet geen enkele argumentatie gegeven worden waarom met een bepaald bezwaar geen rekening gehouden wordt.

BEZWAREN

1. De inplanting van administratieve diensten in het hart van de stad zal de leefbaarheid nog verder kapot maken.
2. De verkeers- en parkeerproblemen in de binnenstad zullen nog groter worden. De KB zal naast loketten ook andere diensten, die nu in Brussel gehuisvest zijn, naar Leuven overbrengen. Op zichzelf een goede zaak indien met deze diensten volgens de principes van het structuurplan zou inplanten.
3. Architectonisch en urbanistisch ensemble van het Ladeuzeplein wordt gestoord door het optrekken van het torengebouw. Vroeger werd terecht de norm van 14 m. opgelegd, nu opeens is dit reglement van geen tel meer.
4. Deze bouwtoelating is het startschot voor een verdere aftakeling van het Ladeuzeplein. Het appartementsgebouw op de hoek met de Leopoldstraat zal dezelfde bouwhoogte hebben als de KB; andere zullen volgen.

HET VOLKSPLEIN

Na de opheffing van het Leuvense Clarissenklooster door Jozef II werd het plan opgevat om op de plaats van het af te breken klooster een plein aan te leggen. Het duurde tot rond 1800 eer dit Volksplein, als tegenhanger van de Place Impériale (thans Hogeschoolplein) werd aangelegd. Het Volksplein was een ruim rechthoekig plein, omzoomd met een dubbele rij wilde kastanjes en afgeboord met statige witte herenhuizen, alle van dezelfde hoogte.

De prentkaarten liegen er niet om : één van de mooiste pleinen van Leuven. In augustus 1914 werden het Volksplein en de omliggende straten door de Duitse troepen afgestookt. Geen huis bleef overeind. Er werd besloten het plein nog statiger te herbouwen. De zuidoostzijde van het plein werd ingenomen door de Universiteitsbibliotheek, een monumentaal bouwwerk naar de plannen van de Amerikaanse architect Whitney Warren. De nieuwe huizen rond het plein gaven een bonte staalkaart van de rond 1920 bestaande stijlen : van Vlaamse Renaissancetragegevels tot rechtlijnige Art-Déco. Het plein vormde nochtans een nieuw harmonisch geheel, ook omdat alle huizen dezelfde woonfunctie hadden.

Het plein werd afgewerkt door de overbrenging van het standbeeld van Sylvain de Weyer, dat op het Stationsplein door een oorlogsmonument werd vervangen. In de tweede wereldoorlog werd dit ensemble gespaard. Achteraf echter niet meer.

Rond 1960 vervingen banale flatgebouwen de bonte huizenrij op de zuiderhoek van het plein.

De bouwheer van het perceel nr.4 wou zijn huis een meter boven de andere laten uitsteken. Door de bevoegde instanties werd hij echter verplicht zijn optrek te verlagen tot de hoogte van de omringende gebouwen.

De volgende verrassing kwam van het stadsbestuur : het fleurige bloemenperkje aan de voeten van Van de Weyer werd vervangen door een ordeloze aanplanting met de meest vreemdsoortige gewassen. Dat bosje vormde dan een leuk ensemble met twee enorme borden waarop ook een halfblinde kon lezen dat daaronder een parkeerauto-maat staat. Volgende onaangename verrassing vormde de afbraak, zonder vergunning, van het huis op de hoek met de Leopoldstraat. Nadat daarmee reeds in 1974 begonnen was, vielen de werken stil. Na enkele jaren wachten en een verandering van eigenaar, kwam die vergunning er dan toch. De definitieve start voor de volledige afbraak van het Ladeuzeplein kwam in 1979 toen de Universiteit de vier aansluitende huizen aan dezelfde zijde van het plein overdroeg aan de Kredietbank.

DE MORAAAL

De verloedering van een woonomgeving is geen toevallige samenloop van omstandigheden. Het is de ijzeren wet van het profijt waar alles moet voor wijken. Het profijt van enkelen die overal de touwtjes in handen hebben : KB, Unief, stadsbestuur, het is niet toevallig dat we steeds dezelfde namen terugvinden in de Raden van Beheer in de politiek.

De bouwkunst is steeds een symbool van macht en prestige geweest. Ook onze hedendaagse bouwkunst toont duidelijk waar het geld zit. Bank Lambert in de Bondgenotenlaan, het universiteitsgebouw van Wijsbegeerte en Letteren, ABB, en nu ook de KB. Het gebouw zelf toont al aan hoe torenhoog deze macht boven de gewone burger uitsteekt.

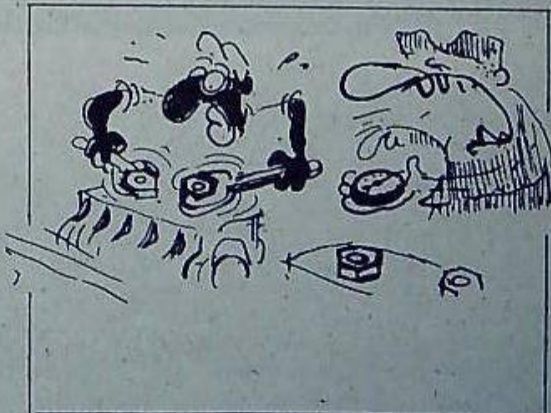
DE DEWALLENS-STORY

(vervolg)

We willen nog even in het kort de geschiedenis van dit textielbedrijfje uit Heverlee in herinnering brengen. Het volledige relaas vind u in ons eerste nummer van deze jaargang. Sedert enkele jaren wordt er bij Dewallens diskreet aan personeelsbeperking gedaan, zogezegd wegens de dalende omzet. Vorig jaar kwam de echte aap uit de mouw toen bekend werd dat de eigenaars van de firma een dochteronderneming hadden opgericht in Tunesië. Een deel van de produktie wordt naar dit derde-wereld-land afgevoerd, zoals u al wel begrijpt om maximale winsten te garanderen. De arbeidster's in Tunesië werken immers aan 20 fr. per uur en hebben weinig

kans op verweer aangezien diktator Bourgiba alle vakbondsactiviteiten in zijn land wreed onderdrukt. De werknemers van Dewallens-Heverlee vrezen nu terecht dat mettertijd de ganse produktie naar Tunesië zal overgaan en dat de fabriek hier zal gesloten worden. Veel meer is over de zaak nog niet uitgelekt, maar de werkgever blijft zijn Tunesische intiges verder zetten. Over de laatste avonturen konden we onlangs iets merkwaardigs opvangen. Wij willen u dat niet onthouden, beste lezer. Voor een paar maanden werd door de leiding van de firma beslist dat er weer een vracht "marchandise" van Heverlee naar Tunesië moest. Niets speciaals, zult u doen opmerken.

Inderdaad, ware het niet dat dat gebeurde met de vrachtwagen van de firma zelf, die naar wij vermoeden daarvoor de nodige vervoervergunningen niet had. Ook werd een chauffeur verplicht tegen de reglementen in deze reiste ondernemen. Hem werd een werkloze begeleider toegevoegd omdat "die wel Frans sprak". Of het nu daaraan lag, weten we niet maar de vrachtwagen werd verschillende dagen door de Franse overheid vastgehouden, wat één van de bazen noodzaakte zich persoonlijk naar de plaats van het onheil te begeven, blijkbaar met succes want het reisdoel werd tenslotte

toch bereikt. Het een en het ander bracht mee dat het geplande reisje van één tot twee weken uitliep. De direktie vond daar geen graten in want zij weigerde de chauffeur een bijkomende vergoeding met de opmerking dat hij toch twee weken extra-vakantie had genoten. Voor wie nog zou twifelen aan de sociale zin van het Dewallenspatronaat moet deze gebeurtenis wel doorslaggevend zijn. We kijken met spanning uit naar de nieuwe perikelen van het Heverlees-Tunesisch textielbedrijf. Wij houden u in ieder geval op de hoogte.

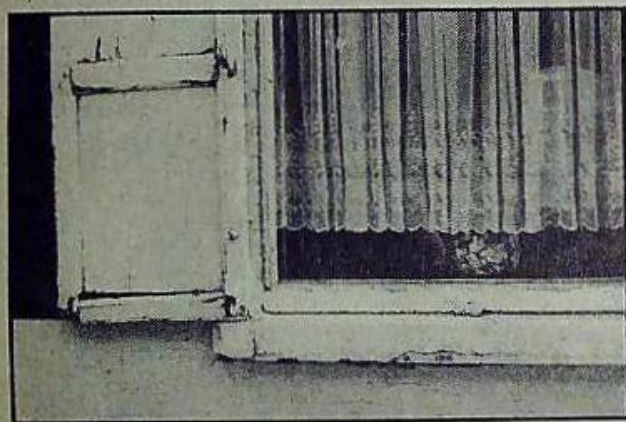
een vernieuwd huis is er twee waard

doe het zelf...

De minst omslachtige en goedkoopste methode om een ongezonde woning op te knappen is: zelf de hand aan de ploeg slaan om de nodige herstellingen uit te voeren.

Voor wie niet over de vereiste technische achtergrond beschikt, biedt de cursus 'handig in Huis' van BRT een goede oplossing. In een combinatie van theorie en praktijk wordt een initiatie gegeven in de voornaamste hersteltechnieken. Ook de cursus 'Vernieuwbouw' van de Mussenbuurt bevat voor de leek heel wat nuttige informatie. Mits enkele vereenvoudigingen en een verspreiding op ruimere schaal zou hij als handleiding model kunnen staan.

Op die manier worden wel onaangename toestanden weggewerkt maar de verkrotting blijft voortgaan: enkel kleinere klussen kunnen opgeknapt worden. Overigens, niet iedereen is even handig.

...of haal er het dienstencentrum bij

Mensen die niet zo goed raad weten met hamer en zaag kunnen beroep doen op de vaklui van het Dienstencentrum, die, tegen een kleine vergoeding, puik werk afleveren. (Het dienstencentrum is een project van de stad Leuven. Het gaat om een groep vakmensen, die klusjes komen opknappen in woningen van bejaarden, gehandicapten en langdurig zieken. Het uurloon wordt aangepast aan het inkomen). Om dit initiatief ten volle te benutten, zou het kunnen ingeschakeld worden in het huisvestingsbeleid van de stad. Dit zou de eerste aanzet kunnen betekenen van een overheidsbeleid op het vlak van de vernieuwbouw. Maar als de eigenaar niet meewil, blijven alle inspanningen boter aan de galg. Een grondige aanpak van het buitenwerk kost de eigenaar dikwijls meer moeite en geld dan het opbrengt.

...maar waar het geld halen??

De huurder moet noodgedwongen zelf optreden. De omvangrijke herstellingen zijn voor de meesten echter te duur. De saneringspremie voor verbeterbare woningen (die ook door de huurder mag aangevraagd worden) kan hier een oplossing brengen. (Bij een gezamenlijke aanvraag van bewoners uit een zelfde straat of wijk zou de stad een bijkomende premie kunnen uitkeren, als subsidie voor een, weliswaar beperkte, projectwerking.) De administratieve rompslomp en de lange wachttijd, die er uit voortvloeit, blijven echter hinderlijke nevenverschijnselen. Ook hier zou de stad een helpende hand kunnen uitsteken voor de aanvragen via een goed uitgebouwd huisvestingsdienst te coördineren.

Saarmee zijn echter nog niet alle problemen van de baan. De eigenaar kan in de verleiding gebracht worden om het gerestaureerde tegen een hoger maandgeld te verhuren of te verkopen aan andere, meer kapitaaltijde kandidaten. (door de zogenaamde waarde van het huis). Zo komt de voorkeur op straat terecht; hij heeft er

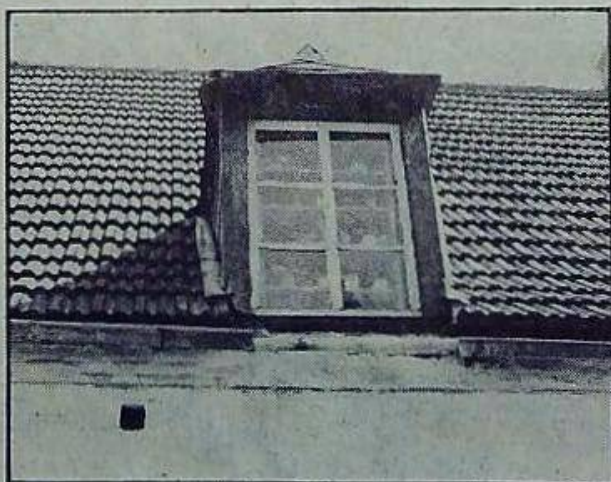
alleen zijn zuurverdiende spaarcenten bij ingeschoten.

nieuwe wetten

Om iedereen een leefbare woonst te garanderen, zou er een strenge reglementering op het onderhoud van woningen moeten ingevoerd worden. Daarvoor moeten minimumvoorwaarden, waaraan een huis noodzakelijk moet voldoen, opgesteld worden. Bij nalatigheid zou de eigenaar verplicht worden op eigen kosten herstellingen te laten uitvoeren. De controle zou kunnen gebeuren met een ombudsman voor huisvesting, tot wie de bewoners zich met hun klachten kunnen richten. Intussen moet de huurder zich hoeden voor mogelijke represailles van de eigenaar (opzeg van huur na afloop van de termijn).

vernieuwbouw: een politieke keuze

Tot nu toe heeft het lakse beleid van het stadsbestuur de woonsituatie van de kleine man altijd ondergeschikt gemaakt aan het prestige en het winstbejag van grote ondernemingen. Dit gebeurde veelal in naam van het 'openbaar nut'. Deze politiek moet dringend herzien worden: een degelijke en goedkope woning voor iedereen moet voorop staan. Bepaalde huizenrijen zijn dikwijls het voorwerp van een bewuste verkrottingspolitiek vanwege de eigenaar om ze, voor hoge bedragen, te kunnen verkopen aan een speculant. De speculant koopt de huizen dan verder aan een promotor of -jowel- de overheid, die ze laat afbreken om er flatgebouwen op te zetten of wegen door te trekken. Zo wordt verwaarlozing een winstgevende zaak. In Leuven liggen de voorbeelden voor het grijpen: ABB, Artois, Goudbloemhof, de invalsweg... Door de heersende retro-trend zijn vooral jonge intellectuelen belust op zo'n rustieke woonst! Het Groot Begijnhof, dat door de KUL gerestaureerd werd, kan hier als typevoorbeeld aangehaald worden. Ook voor de Bloemenberggang is deze gang van zaken niet denkbeeldig.

Voor de oorspronkelijke bewoners blijft het resultaat hetzelfde: hun huis zijn ze kwijt. Deze schijnbaar hopeloze situatie kan slechts door een planmatig vernieuwbouwbeleid doorbroken worden. Dat een dergelijke politiek haalbaar is, heeft het renovatieplan van de stad Gent aangetoond.

jaloers kijken naar gent

Een degelijk vernieuwbouwbeleid vertrekt van een grondig onderzoek. In Gent werd dit onderzoek uitgevoerd door WIARUG (werkgroep Industriële Archeologie Rijksuniversiteit Gent). In Leuven zou een gelijkaardige studiegroep van de universiteit (architekten of archeologen met de taak kunnen belast worden. Deze studie zou vooreerst een volledig inventaris moeten bevatten van het huidige woningbestand: hoeveel ongezonde huizen zijn er, welke zijn verbeterbaar en welke niet?

Vervolg op p. 7.

DIENSTENCENTRUM MIST VERNIEUWBOUWTREIN

Het dienstencentrum, een soort klusjesdienst voor kleine herstellingen, met een personeelsbestand van 30 mensen (Plan Spitaels) heeft zijn eerste werkjaar bijna achter de rug. Voor een tweede termijn van 1 jaar wordt het weggehaald van onder de vleugels van T. de Reycke, schepen van Welzijn. Het verhuist naar het OCMW, mits drastische personeelsinkrimping (een scheve situatie op zich, waarop we later terugkomen).

In het kader van dit artikel willen we enkel wijzen op de kansen die een dienstencentrum bood om te komen tot een eerste schuchtere stap in een vernieuwbouwbeleid van de stad.

Het klusjeswerk dat dit dienstencentrum presteert is een bescheiden bijdrage aan het in stand houden van die huisjes die zonder enig herstelwerk gedoemd zijn om te verkommeren. In 90% van de gevallen gaat het immers om huisjes van bejaarden en tweederde van de aanvragers zitten beneden het 15.000 fr. maandinkomen.

Een gesprek met het dienstencentrum leert ons dat op een totaal van 1110 opgeknapte huisjes (juni '78-april '79) 438 herstelwerken werden gedaan (loodgieterij 268, elektriciteit 84, metselwerk 83.)

De vraag komt vooral uit de volksbuurten zoals Ridderstraat en omgeving, Mussenbuurt, niet toevallig buurten die in het structuurplan worden aangeduid als te saneren woonzones.

Of we hieruit mogen besluiten dat het dienstencentrum aan vernieuwbouw doet?

We geloven het niet, tenminste als je onder vernieuwbouw grote verbouwingswerken verstaat. Maar ook kleine herstellingen dragen bij tot het tegengaan van verkrotting en het optrekken van de woonkwaliteit.

Het dienstencentrum is in opzet een vorm van 'bejaardenhulp' en hoorde dus helaas alleen maar onder "Welzijn" thuis. In de praktijk zit het echter evengoed op het terrein van huisvestingsbeleid. Toch was er van enige coördinatie geen sprake.

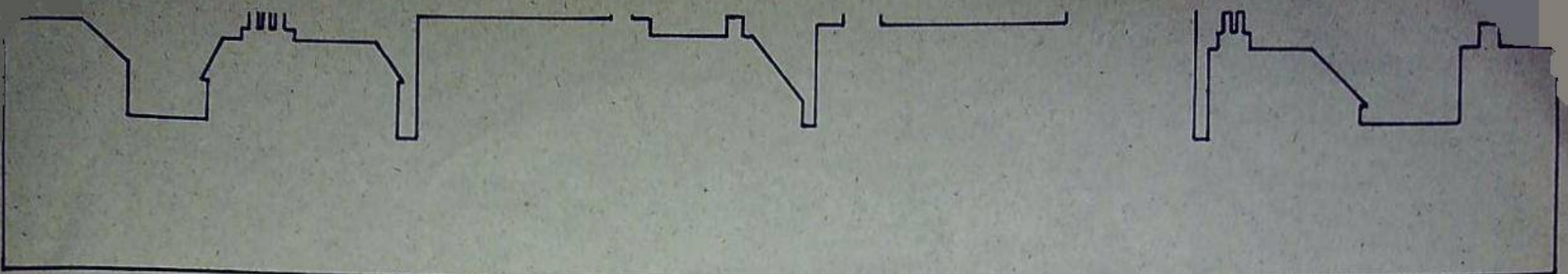
Cnops, schepen van Huisvesting, die nochtans graag mooi uitpakt met vernieuwbouw, heeft nooit enige poging ondernomen om het dienstencentrum te kaderen in een systematisch vernieuwbouwbeleid.

Of is het optrekken van de woonkwaliteit d.m.v. kleine herstellingen hem te min en kiest hij voor de prestigieuze aanpak? Blijkbaar is enige visie op een vernieuwbouwbeleid in 'al zijn facetten' hem vreemd. Typerend is bovendien dat het dienstencentrum er zelf aan denkt informatie te geven over sanering; verhuis- en installatiepremie.

Nu het na een jaar werking duidelijk wordt dat een dienstencentrum eveneens hand in hand gaat met een huisvestingsbeleid, is het des te bedroevender dat de stad uit financiële overwegingen het dienstencentrum schepk aan het OCMW.

Het OCMW zal er nu wel gretig gebruik van maken als zinvol verlengstuk van haar gezins- en bejaardenhulp.

Deze band is op zich niet af te keuren, maar wij vrezen ervoor dat nu alle garantie op het inschakelen van het dienstencentrum in een globaal sociaal huisvestingsbeleid de mist is ingegaan.

Voor de kernstad (Leuven) beschikken we reeds over een aantal gegevens. In 1972 werd vastgesteld (onderzoek gedaan door NIH) dat er 1246 verbeterbare ongezonde woningen waren en 1391 onverbeterbare (Samen dus 2637) Dit cijfer was in 1978 gestegen tot 3000, al zijn er hiervan al verschillende gesloopt. Tenslotte moeten er *prioriteiten* vastgelegd worden : wat is het meest dringend en wat biedt de beste kansen. Dus geen aankopen in het wilde weg!! De resultaten van dit onderzoek moeten verwerkt worden in een duidelijke *planning* waarin de verschillende projecten systematisch op elkaar afgestemd worden. Deze planning kan over verschillende jaren lopen. In Gent gaat het om een vijfjarenplan voor de sanering van 600 beluikhuisjes.

Het spreekt voor zich dat aan te wenden financiën aangepast worden aan de gemaakte planning en niet omgekeerd. Ter vergelijking: In Gent trekt men 50 miljoen per jaar uit voor vernieuwbouw; In Leuven voorziet men nauwelijks 8 miljoen voor "stadskernvernieuwing", een begrip waar je nog alle kanten mee uitkan.

Om dit projekt te verwezelijken moeten de nodige diensten ingeschakeld worden. Op technisch gebied moet de stad met de bevoegde organisaties samenwerken (aankoop, financiering, ...) De inspraak van de bewoners op elk moment van het proces moet verzekerd worden. Om eventuele problemen te verhelpen moet een voortdurende begeleiding van de sociale diensten voorzien worden.

goedkoper alleszins!

Hierbij moet je wel bedenken dat vernieuwbouw licht goedkoper uitvalt dan nieuwbouw, zelfs van "sociale" woningen. De kostprijs per vernieuwde woning (2 beluikhuisjes) in de Abrikoosstraat in Gent, grond inbegrepen, bedraagt 800 000 fr. Een nieuwe woning kost ongeveer 2 300 000 fr. Bovendien zou de stad nog kunnen genieten van de saneringspremie. De aankoop kan door de stad zelf gedaan worden of door de gewestelijke bouwmaatschappijen (voor Leuven: Heuvelhof, Goede haard, NMH ...) die ook, onder toezicht van de stad, voor de restauratie kunnen instaan. Wellicht is een pilootprojekt het ideale middel om deze vernieuwbouw op gang te brengen. In Gent werd de Abrikoosstraat op die manier volledig gerestaureerd. In Leuven kunnen daarvoor Bloemenberggang, Cité Delvaux, Cité Buelens, Mussenbuurt ... in aanmerking komen.

Voor de duur van de restauratie moet een tijdelijke oplossing voor de bewoners gezocht worden. Dit moet in de planning voorzien worden. Men kan zijn toevlucht nemen tot leegstaande huizen (bv. Klein Begijnhof) of appartementen, naargelang de behoeften van de bewoner. De autochtonen (bewoners uit de buurt) moeten de voorkeur krijgen op de studenten. Het verschil in huurprijs moet door

de stad bijgepast worden. Mensen die willen verhuizen moeten daartoe altijd de kans krijgen. Ze kunnen hierbij genieten van de huur- en verhuistoelagen.

Deze ganse procedure (onderzoek en planning) moet voorafgegaan en gevolgd worden door politieke beslissingen. De politieke en financiële middelen die voor zo'n vernieuwingsbeleid noodzakelijk zijn, moeten vrijgemaakt worden. Het stadsbestuur zou zich moeten realiseren dat vernieuwbouw de snelste en goedkoopste oplossing kan brengen voor een steeds verder om zich heen grijpend woningprobleem.

CNOPS, DE AMATEUR VERNIEUWBOUWER

Vooraleer ons te woord te staan, signeert Cnops, schepen van ruimtelijke ordening en huisvesting, 5 kg. 'afgehandelde zaken die zijn sekretaressen op zijn buro deponeren. Hij laat koffie aanrukken en besluit, na de traditionele reeks telefoontjes en het stordend binnen en buiten geloop van de sekretaris en bode, zich op ons gesprekstema te concentreren: "Maurice, laat ons efkes gerust en hou alle telefoons tegen, alleen mijn vrouw mag nog door."

Dijlepaard: Wat houdt vernieuwbouw voor u in, mijnheer Cnops?

Cnops: Neem nu de Mussenstraat. De stad heeft er 5 huizen in bezit. Het spreekt vanzelf dat de huisjes te klein zijn om er comfortabele moderne woningen van te maken. We breken ze dus af en bouwen er enkele nieuwe iets grotere woningen in de plaats.

DP: Is vernieuwbouw dan afbreken?

C: Er zijn natuurlijk andere gevallen. Het Fort te Wilsele bv., waar het vroegere gemeentebestuur 12 à 14 woningen wou afbreken en incorporeren in een groenzone. Nu denk ik eraan deze woningen, rekening houdend met het verslag van de stadsarchitect, grondig te restaureren. Om aan vernieuwbouw te kunnen doen, moet de stad eigendom verwerven. De stad zal huisjes moeten opkopen. Muurkruidstraat, Cité Buelens, Nerviersstraat zijn daarvan voorbeelden.

Ik mik op het psychologisch effect. Als wij een straat door onze vernieuwbouw verfraaien rekenen wij erop dat de eigenaars volgen.

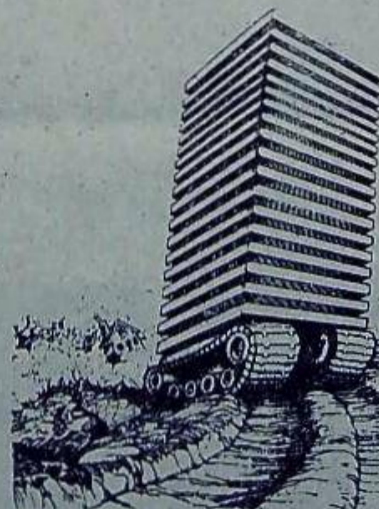
DP: Er zijn toch ook andere middelen om dat te bereiken: saneringspremies, woonerven...?

C: Of premies veel effect hebben, durf ik te betwijfelen. De bevolking moet gesensibiliseerd worden om hun woning beter te onderhouden. Een woonerf, zoals ge zegt, kan een

gunstig effect hebben, ik ben het daarmee eens. (gaat er verder niet op in)

DP: Welke criteria hanteert u om te bepalen of een huis in aanmerking komt voor vernieuwbouw?

Op deze vraag antwoordt Cnops volledig naast de kwestie (en wij lopen er in) met de dooddoener dat een klasse van mensen hiervoor in aanmerking komt die een 'normale' woning niet kunnen betalen.

DP: Voor het afbreken van woningen staat een miljoen in de begroting en de grondregie heeft 7 miljoen in kas om gronden en huizen aan te kopen. Als het Richtplan in een begeleidende tekst bij de tentoonstelling in Heverlee spreekt van 3200 woningen die tegen 1990 saneringsrijp zullen zijn, hoe denkt u dit dan met een dergelijk bedrag te kunnen klaren?

C: Als ge rekent dat een vernieuwbouw 200 tot 300 duizend frank kost, dan kunt ge met 8 miljoen toch een 30-tal huizen per jaar aanpakken. Dat is veel. En van die 3200 te saneren woningen, vergeet het maar, hoe zou de stad dat kunnen betalen? We kunnen alles niet zelf doen. De eigenaars moeten meewerken!

Cnops schrikt toch wel op als we hem de Richtplan-tekst toeschuiven waarin dit bewust getal van 3200 woningen samen met de te saneren woonzones staat aangegeven. Hij wordt zelfs kwaad als hij vaststelt dat hierbij een wijk staat vermeld (de wijk in Heverlee, waar hij zelf woont) die terecht niet in aanmerking komt voor sanering. Met een verontwaardigd telefoontje naar het Infocentrum maakt hij er zijn beklag over hoe het mogelijk is dat een dergelijke tekst wordt vrijgegeven.

De vernieuwproblematiek meent hij verder nog te lijf te moeten gaan met de hulp van privé bouwondernemingen en met de sociale woningbouwmaatschappijen. Een algemeenheid als een stuk beton.

En alsof sociale appartementsbouw een essentieel deel van een vernieuwingspolitiek is, draaft Cnops dobr met uitspraken als "er zijn mensen die geen tuin willen", "ze zitten springen voor een appartement" en "er zit meer dan 500 mensen te wachten op een koop appartementje".

C: Aan de Van Wayenberglaan lijke Bouwmaatschappij nog gebouw van 6 bouwlagen inp' zal dan de laatste geweest bouwhoogte van 6. Want sine is het gedaan: de bouwhoogte

draagt voortaan 4 bouwlagen, ook voor sociale bouwmaatschappijen.
 DP: Ook voor de Ridderstraat en omgeving?
 C: Ja, ook voor de Ridderstraat, ook voor de promotoren, ook voor Amelinckx. Ze zijn allemaal gelijk voor de wet.
 DP: Komt er ook enige informatie over vernieuwbouw en zijn de stadsdiensten in staat om de vernieuwbouw aan te pakken?
 C: Ik loop me nu al dood. Als ik die dingen laat weten aan de pers, moet dat toch volstaan en de eigenaars zullen bijtijds geïnformeerd worden.
 En als de aanpassing van het personeelskader, dat nu in bespreking is op Binnenlandse zaken, is doorgevoerd, komt daar meer tijd voor. Nu is de Technische Dienst niet in staat om de zaak grondig aan te pakken, maar dat komt wel.
 DP: Een laatste vraagje, mijnheer Cnops: wij hebben vernomen dat de 2 huisjes van de Stad in de Valkerijgang er erg vervallen bijstaan. Vreest u niet dat uw psychologisch effect, waarvan daarstraks sprake was, hier averechts werkt?

C: Glasblazerijstraat-Valkerijgang is een apart geval. Op het gewestplan liggen ze in de industriezone. Dat gewestplan is, zoals ge weet, opgesteld vóór het CDI-park van Artois was gebouwd. Met het nieuwe BPA valt daar wel wat aan te veranderen. Ik zal eens gaan babbelen met die jongens van Artois. Voor mij zijn dat mannen gelijk gij en ik.

Na afloop van dit gesprek was onze teleurstelling groot.
 We hopen inderdaad dat de Technische Dienst en de Dienst Urbanisatie bemand met wat personeel met kritische zin in de toekomst een dergelijke stuntelijke aanpak zal ombuigen. Dit gesprek heeft ons niets wijzer gemaakt tenzij het inzicht dat:

1. Een genuanceerde visie op vernieuwbouw met middelen als nieuwbouw, restauratie; kleine hetstellingsdienst, premiestelsel, woonerf e.d. optbreekt
2. Een systematische aanpak (afbakenen sanderingszones, prioriteiten, criteria, informatie en inspraak) onbestaande is.
3. En dat de deskundigheid en vooral de politieke wil om het wonen in de stad voor de sociaal zwakkeren te stimuleren d.m.v. een vernieuwbouwbeleid ver te zoeken is.

Het enige wat deze stadskrant met dit bescheiden artikel mag hopen is dat de discussie hierover op gang komt en dat vooral vanuit de kansarme buurten druk uitgeoefend wordt om tot een aanvaardbaar vernieuwbouwbeleid te komen.

OPENSTALDEUR

Geachte Heren,

Mag ik U vragen in het eerstkomende nummer een rechtzetting te doen van een bewering over mijn persoon, die volledig onjuist is en die verscheen in het nummer 5- april 1979 van het "Dylepaard".

In bewust artikel wordt mij verweten dat ik op 16 maart 1979 opdracht zou gegeven hebben om op de oude Markt een gerechtelijke actie te voeren tegen het café "Tribunaal".

Dit is volledig vals. Er werd door mij geen enkele opdracht gegeven. Het is namelijk zo dat voor dergelijke acties nog andere opdrachtgevers kunnen optreden, en onafhankelijk van de Burgemeester.

Alhoewel ik er niet voor terugschrik om desbetreffend ook mijn verantwoordelijkheden op te nemen, vind ik het toch alles behalve hoffelijk om zonder enig uittesten van de bekomen informatie, mij dergelijke feiten ten onrechte in de schoenen te schuiven.

Indien al uw informatie even lichtzinnig wordt gepubliceerd, dan is "Het Dylepaard" in feite "Boerenbedrog in de Dijlestreek". Goed om te weten!

Met hoogachting,

vr. De Burgemeester,
 i.o. De Kabinetssecretaris
 P. Bosmans.

Volgens ons, simpele Dylepaarden zoals we zijn is de Burgemeester is een gemeente toch nog steeds het hoofd van de politie, en alzo verantwoordelijk voor het doen en laten van zijn ondergeschikten. Nu men toch de politie-acties tegen café's terug aanhaalt herinneren wij ons de tijd rond kerstmis (vrede op aarde en zo ...) Na de grap met kindeke Jezus moesten plotseling zeer bepaalde café's op de Oude Markt dat weekend sluiten om 1 uur 's nachts tot profijt van de omliggende café's. De laatste avond vond de politie het blijkbaar nodig op een werkelijk agressieve wijze de klanten uit de getroffen café's te smijten. Wie draagt de verantwoordelijkheid voor het doen en laten van de politie ?? Het hoofd van die politie toch, of niet soms ???

Het Dylepaard.

VERGEET DE BELAVERIJKE
 DYLEPAARD-HERBERDING
 OP P. 12
 NIET TE LEZEN!

politiekers op rolschaatsen...

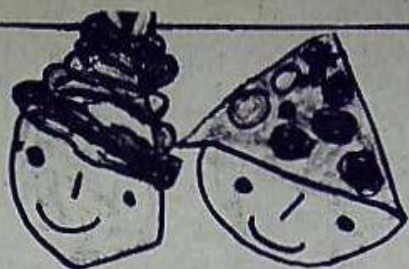
De romeinse keizers wisten reeds de volksmassa af te leiden en kalm te houden. Hun methode is de geschiedenis bekend gebleven onder de benaming "brood en spelen". Dat er principeel in onze westerse wereld weinig is veranderd kan men in de dagelijkse praktijk zelf herhaaldelijk vaststellen. Al zijn onze politiekers op Boudewijn de eerste na niet meer gekroond, hun volksverlakkerij doet nog dikwijls aan de Romeinse praktijken denken. Er treden bij ons welgeen gladiatoren meer op, tenzij dan in de voerstreek, maar onze door het volk verkozenen hebben nu de arenaspelen van weleer door allereerste naar de arena's van de sport- en ander shows vervangen. Het beoogde resultaat is hetzelfde en het lukt meestal wel Ook het Leuvense stadsbestuur heeft nu en in het verleden bij gelegenheid niet gearzeld om via de zogenaamde promotie van de sport naar de volksgunst te dingen. Hun acties in dat verband, die uitsluitend hun persoonlijk imago moeten dienen, worden nog steeds zoals in de Romeinse tijd door de ganse gemeenschap betaald. Nu terzake ! We hebben vernomen dat de stad het wegdek rond het Herbert Hoverplein extra gaat laten asfalteren om er in augustus de Europese rolschaatskampioenschappen te laten doorgaan. We durven er voor wedden dat Burgemeester Vansina er de start zal gaan geven. Dat grapje gaat ongeveer 1,4 miljoen frank kosten en er wordt speciaal een lening bij het Gemeentekrediet voor aangegaan. De kritiek daarop van de BSP-oppositie in de gemeenteraad komt nogal ongelofwaardig over, want in het verkiezingsjaar 1976 weerde de toenmalige schepen Tobback zich als een duivel in een wijwatervat om de Ronde van Frankrijk in Leuven te krijgen. Ook voor dat grapje werd toen een krediet van 500.000 fr. uitgetrokken. Zowel nu als in '76 was het argument van het stadsbestuur dat die uitgave zou ten goede komen aan de Leuvense bevolking, al zien we niet goed in hoe !! Indien men dan toch iets voor de sport wil doen zou men dan niet beter dergelijke bedragen extra onder de Leuvense sportverenigingen verdelen? Deze moeten zelfs betalen voor het gebruik van de stedelijke sportinstallaties. Maarja, voor de Burgemeester en schepenen is het dikwijls belangrijker te paraderen op één of ander kampioenschap of rond te toeren in een volgswagen van de Ronde. Kwestie om nog maar eens in de gazetten te komen, als u begrijpt wat we bedoelen...

verkoop van de RAMBERG

Op 22 mei ging een prachtig stuk groen samen met een herenhuis (Naamsestraat 70) en een aantal kleine huisjes, beter gekend als de Ramberg, definitief onder de hamer. Dit herenhuis met tuin werd een tweetal jaren geleden onderhands te koop aangeboden aan de stad tegen een zeer hoge prijs (10 miljoen). De stad bedankte wijselijk. Ook andere kopers voor dit huis met park waren blijkbaar moeilijk te vinden. De eigenaar vroeg een herverkaveling van de gronden aan zodat ook de huisjes aan de Ramberg interessante loten werden. Er bestond bovendien geen enkel BPA of bescherming van de trapgang zodat deze loten "geschikt voor alle doeleinden" waren, zoals dat heet. Een ideale kluit voor promotors dus. En die promotoren zouden wel aangelokt worden met een goede reclame in verschillende kranten. Gelukkig kwam die promotor niet opduiken op de tweede zitdag (voor zover we het hebben kunnen nagaan). Het herenhuis met 34a 33ca park ging slechts 5.050.000 fr. Een gemiste kans voor de stad om een flink stuk groen in de binnenstad te verwerven. Maar de CVP en PVV willen van een grondregie en een serieus grondbeleid niet weten en geven liever het geld van de gemeenschap aan een kredietbank. De huisjes van de Ramberg gingen wel heel wat duurder van 800.000 tot 1.400.000 fr. De koper van de trapgang zou tinnens zijn dit waardevolle stukje architectuur (meer dan 200 jaar oud) te restaureren. Hoewel het gevaar voor een bouwpromotor met oogbouw en die toestanden geweken is, dringt zich toch een bijzonder plan van aanleg op -- definitief de bestemming van de Ramberg vast legt.

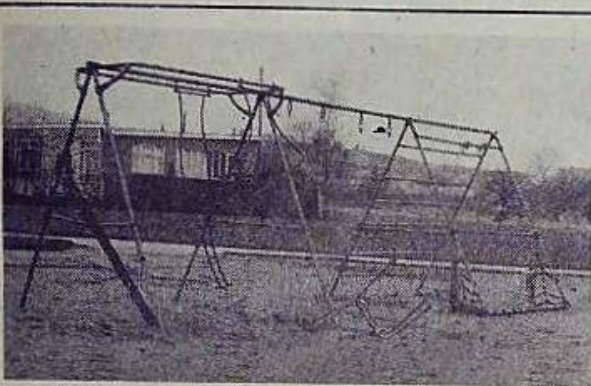

"PLEINTJES VAN PLEZIER"

Zegt Jef tegen Roza : " een speelplein is noch min noch meer een noodzakelijk kwaad " Kwaad ? Omdat de straat en de ganse woonomgeving onleefbaar is geworden moeten we afgebakende terreinen voorzien voor spelende kinderen.
Noodzakelijk kwaad ? Ja, want speelpleinen zijn in de huidige situatie op de eerste plaats een gedwongen toevluchtsoord voor kinderen en volwassenen, die niet beschikken over een grote woning of ruime tuin m.a.w. de minst begoeden.

Er zijn dus gegronde redenen om te eisen dat er voldoende speelpleinen zijn. Er moet voorrang gegeven worden aan woon- en kinderrijke buurten, waar groen alleen nog te vinden is in de bloembak op het vensterkozijn. De voorziene aanleg van het plein op de Trolieberg (Kessel-Lo) doet onze wenkbrouwen fronsen.
Er zijn dus gegronde redenen om te eisen dat de bestaande speelpleinen goede speelpleinen zijn. "Maar wat is goed"? een snuggere vraag, waarop een minder sluitend antwoord volgt : " een plein waar speling in zit, waar je wat mee kan doen, dat verleidelijk is ... om er op te spelen en wel op zo veel mogelijk manieren " (deze zin komt uit het Ideeënboek "schoolspeelplaats", gratis te verkrijgen bij aktie Schoolspeelplaats, Postbus 28, 1040 Brussel 42). Beantwoorden de Leuvense speelpleinen hieraan? Het moet gezegd dat de stad een inspanning levert om zoveel mogelijk ijzeren tuigen te vervangen door houten kombinatiespeeltuigen, o.a. Philipsplein, Spaanse Kroon, De Greefstraat.

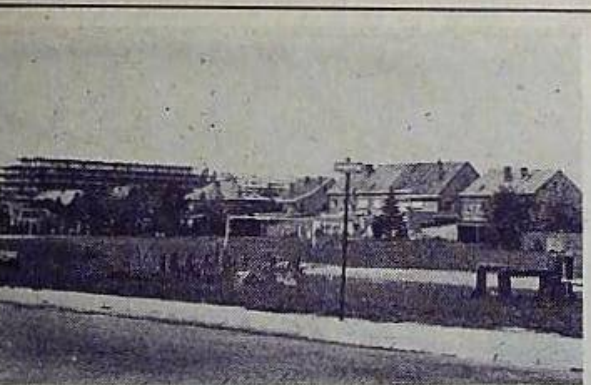

Don Bosco-plein Kessel-Lo: ijzersterke speeltuigen ?

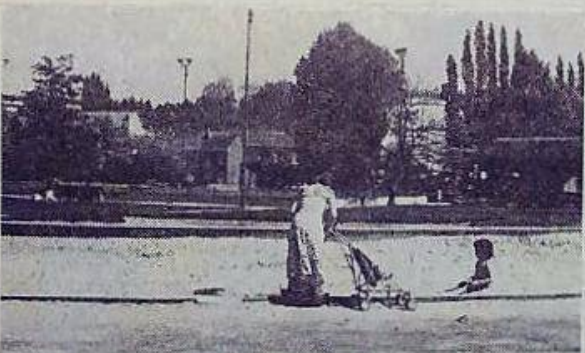

Warme houten tuigen op het pleintje in de Sneppestraat (KL)

Op een vergadering (29-3-79) kregen we van schepen Anciaux te horen dat heel wat pleintjes dit jaar en volgend jaar voor herinrichting aan de beurt zouden komen : Meyswijk Wilsele, Guldensporenlaan, Vredeplein, Roekaartplein, De Bruul, Patrijzenlaan, Genadedal, en wellicht ook het Vandepuutplein in Heverlee.

Vandepuutplein : privé-grond in bouwzone ...

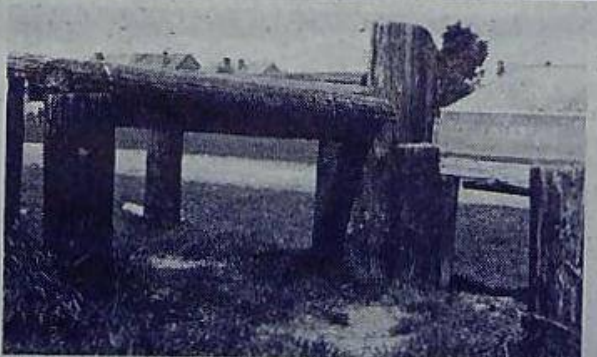

De Bruul heeft ook een wijk-funktie voor jong en oud.

Hoewel we de ijver van onze politiciërs waarderen, willen we hen toch vragen vooral aandacht te hebben voor die pleinen waar buurtbewoners de zgn geboden inspraakansen (uit de verkiezingspropaganda en de inspraakronde van het structuurplan) grijpen en in plannen omzetten. We denken bv. aan het Rietenspark in Wijgmaal (schepen Sprockeels beloofde dat in juli de eerste aanleg zou gebeurd zijn), de Onafhankelijkheidsstraat te Kessel-Lo (waar plots problemen rijzen omwille van "te drukke straten" en "in de onmiddellijke nabijheid van een school"), het Vredeplein. Het pleintje in de Sneppestraat kwam er in samenwerking met de bewoners... maar het vraagt tijd. Veel tijd! De eerst wijkvergadering had plaats in juni '75 en de tuigen werden door de stadsdiensten neergezet in juni '78 !!

Philips-plein : men zette er ongevraagd nieuwe tuigen (dank u)

Vandepuutplein : goed bedoeld vrijwilligerswerk maar slechte materialen.

Door de fusie wordt het nog makkelijker om eisende buurtbewoners van het kastje naar de muur te sturen. Niet minder dan 3 schepenen zijn bevoegd : Sprockeels voor de inplanting van een plein, Thirion voor de sportinfrastructuur op een plein en Anciaux voor de aanleg en onderhoud van een plein. Schepen Anciaux gaf de garantie dat bij aanleg en inrichting in de toekomst rekening zal gehouden worden met de dienst speelruimte, jeugd- en gezinsraad en met de wijken. Zegt Rosa tegen Jef : " laat maar komen die pleintjes van plezier."

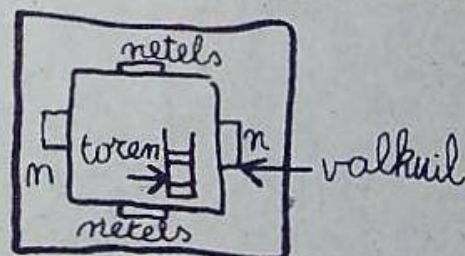
een speelplein moet niet steeds van bovenuit gepland

INTERVIEW MET KINDEREN VAN EEN GEIMPROVISEERDE BOUWSPLEELPLAATS (Herfstlaan) .

één maand geleden zagen we dit prachtig kamp staan, nu is het verdwenen.

- Wat is er met jullie kamp gebeurd?
De grotere jongens hebben het afgebroken, maar we zijn al aan een nieuw begonnen.
- "we", wie zijn dat?
De jongens van onze groep.
- Hoe is jullie groep ontstaan?
Vroeger speelden wij altijd in onze straat, daar reden heel weinig auto's, wij noemden onze straat de pijpekop. Toen heeft de oudste jongen voorgesteld om een klub te vormen om kampen te bouwen.
- Wie is er allemaal bij?
Allemaal jongens uit de buurt, wij zien mekaar ook op school. We hebben ook een leider, hij is de oudste, hij is elf jaar.
- Bouwen jullie alleen kampen?
Nee, we spelen ook voetbal tegen andere groepen en we gaan fietsen en als het regent gaan we soms pingpongen in de garage bij de leider.
- Als jullie een kamp gaan bouwen, hoe doen jullie dat?
Eerst vergaderen wij in de put, we maken een plan, dan halen we hamers, schup, kruiwagen en zo bij ons thuis, we kopen nagels van onze spaarcenten en dan beginnen we.
- Hoe zal jullie nieuwe kamp er uit zien?

- Wanneer werken jullie eraan?
We spreken dat af in de school, in de week komen we bijna iedere avond werken rond vijf uur. Zaterdags en zondags moeten we dikwijls naar de familie.

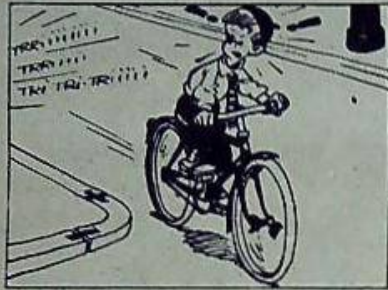
huidige stand nieuw kamp.

- Hoe komt het dat er vandaag niet gewerkt wordt?
Omdat de leider wegmoest, als hij er niet bij is werken we niet voort, dan mogen we wel planken, stokken en zo verzamelen.
- Vinden jullie ouders het fijn?
Ja, onze vaders helpen soms mee, maar soms zijn onze ouders bang dat we ons gaan pijn doen aan de nagels maar wij zijn voorzichtig.
- Gaan jullie ook soms naar het speelpleintje hiertegenover in het provinciaal domein?
Nee, daar kunnen we niets doen, we werken liever zelf hier op ons pleintje. We mogen daar ook niet met de fiets rijden.
- Zijn jullie niet bang dat hier een huis zal gebouwd worden?
Nee, we hebben nog plaats in mijn tuin voor reservekampen.
- Zouden jullie meedoen aan een aktie om dit pleintje te behouden?
Ja, natuurlijk!!

WEEK VAN HET LANGZAAM VERKEER, LANGZAAM... MAAR ZEKER

"Langzaam verkeer betekent niet dat we traag moeten gaan rijden, langzaam verkeer betekent aandacht voor de voetganger, de fietser en de gebruiker van het openbaar vervoer, dat is de week van het langzaam verkeer."

Zo galmde het een week lang over het stadspark. De week van het langzaam verkeer zit erop. Wat is er van geworden?

Ons verhaal begint eigenlijk meer dan een jaar geleden. De fietspadenwerkgroep (je weet wel van fietseling één en twee) ging toen inzien: het is niet voldoende om hier en daar een goed fietspad te hebben. Wanneer wij het verkeer willen verbeteren dan moeten we een beleid krijgen dat vertrekt vanuit het langzaam verkeer.

Langzaam verkeer is een zeer verwarrende naam. Snelverkeer, dat kent iedereen. Maar langzaam verkeer? "Nee, dat niet, daarbij is er nog geen file genoeg misschien?"

Met het woord langzaam verkeer willen wij wijzen op de concrete mogelijkheden die er bestaan. We mogen het verkeer niet

bekijken vanuit het standpunt auto. De fietser en de voetganger die in de goot of doodgewoon dood gereden wordt en de busgebruiker die wacht op een bus die klemgereden is in een autofile, daar, vanuit deze weggebruikers moeten wij vertrekken om een beter verkeersbeleid te maken. Dat is zowat de gedachtengang die erachter steekt.

Enfin, de werkgroep fietspaden schoot aan de gang en kwam in oktober klaar (aauughh) met haar brosjure "langzaam verkeer in Leuven" (een stille wenk: wie ze nog niet heeft, ze kost maar 40 fr.) Hierin worden een aantal concrete mogelijkheden gesuggereerd. Om maar enkele te noemen: doorgaande fietsroutes, woonerven,...

We voelden de noodzaak aan om deze ideeën op ruime schaal te gaan bekendmaken, en zo werd de idee 'week van het langzaam verkeer' geboren.

De koppen bij elkaar gestoken, alle verenigingen aangeschreven, gewerkt, gelopen, een manifest opgesteld (nog altijd te verkrijgen op Sokelo) enz...

Tot op 2 mei de week losbastte (alhoewel). Wat er precies gebeurde heeft u al kunnen lezen in één van de vorige dijlepaarden. Als inhoudelijk belangrijkste programma's kwamen wel de info-avonden over fietsroutes openbaar vervoer en woonerven naar voor. Hieruit werden een aantal voorstellen gehaald die op 8 mei voor de voeten van de beleidsmensen werden geworpen in een overigens saai - konfrontatiedebat, dat teveel uitpakte met heel plaatselijke problemen, maar weinig oog had voor de algemene principes.

De week is voorbij. Wat heeft het uitgehaald? Het is moeilijk om nu al een balans op te maken. We gaan niet staan bevelen zoals de meeste ministers van cultuur wanneer zij één of ander jaar van de monumentale kindse vrouw van het dorp afsluiten, dat het allemaal positief is geweest. Er was inderdaad nog te weinig interesse. De mensen staan nog te ver af van het beleid, en men maakt het toch allemaal zo vreselijk ingewikkeld.

Nochtans zijn wij van mening dat hierdoor een bewustmakingsproces is gestart dat vanuit de wijken en de buurten zal moeten uitmonden in een echt verkeersbeleid ten voordele van het langzaam verkeer.

In elk geval zullen we het niet laten bij een week van het langzaam verkeer. De werkgroep blijft voortbestaan en zal nog wel wat van zich laten horen!

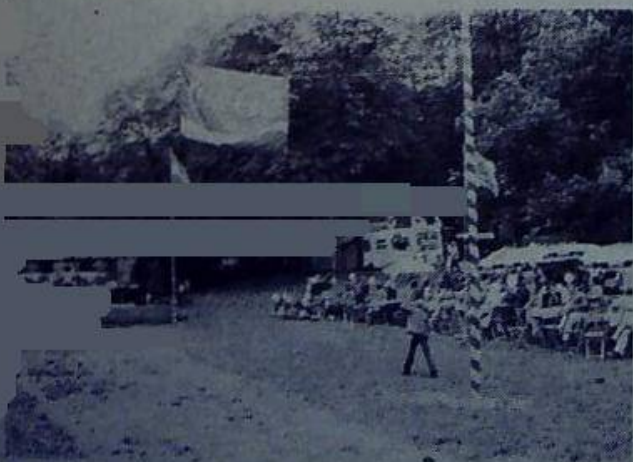
de gambrinusfeesten

de gauw~bier~nu~feesten

"Leuven, Bierstad - Plezierstad", "Jaar van het kind in Luilekkerland". Toen we deze aankondigingen zagen vonden we dat we deze hoog-kulturele manifestatie zeker niet mochten missen. Een tijd voor de feesten had men mooie verroeste paaltjes geplaatst rond het grasperk in het stadspark, en een afspanning gemaakt opdat niet iedereen op het gras zou lopen en het stuktrappen. Nu reden er plotseling auto's over dat zelfde grasperk. Men had overal biertentjes opgeslagen en er stond een kermis opgesteld. De schade aan het stadspark is weeral de moeite. Maarja, het geld van het Leuvense brouwertje aan de vaart die blijkbaar zo goed kan opschieten met het stadsbestuur, is toch belangrijker dan dat beetje groen in het stadspark. En datzelfde stadsbestuur zal wel zorgen dat het park tegen de volgende feesten terug in orde is.

Als Dijlepaarden voelden we ons in ieder geval in ons element: nu en dan een stevig onweer en veel regen, zodat we rustig in de modder konden ploeteren. Het was alleen spijtig dat er enkel bier te verkrijgen was van die ene, reeds genoemde (of niet?) brouwerij. Maarja, wat wil je in Leuven !!

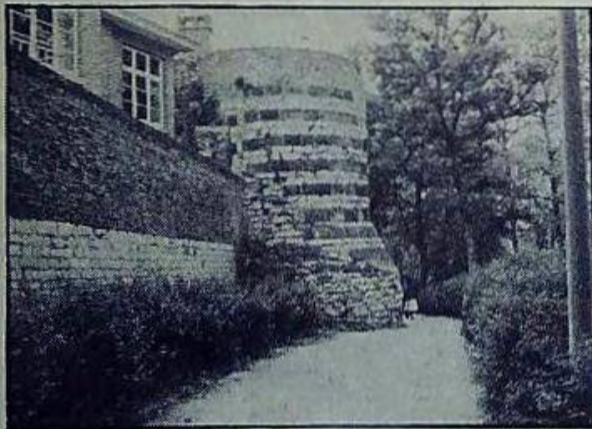

OOK BOMEN HEBBEN HUN GESCHIEDENIS

HET SINT-DONATUS PARK

muren en grachten

Om goed te begrijpen waarom het stadspark precies daar ligt waar het ligt, en die afmetingen heeft die het heeft, moeten we een heel stuk teruggaan in de geschiedenis van ons Leuven. Bijvoorbeeld tot in 1160; toen de eerste ringmuur werd gebouwd rond de huidige stadskern. Toen was Leuven nog klein. Een wandeling langs de buitenmuren duurde een flink halfuur, want je hoefde maar 2,7 km te lopen, en dan had je zo'n 31 torens kunnen tellen. Van die torens blijven er nu nog een tiental over, waarvan twee in het stadspark. Rond de stevige verdedigingsmuur was ook nog een gracht gegraven, 13 m breed en 8 m diep, die gevuld werd door grondwater.

Leuven werd echter al vlug te klein en barstte uit zijn naden. In 1360 begon men te bouwen aan een nieuwe ringmuur, op de plaats waar nu de ring ligt. Later, in de 19de eeuw, werd deze tweede muur haast volledig afgebroken om er boulevards aan te leggen, brede lanen met bomen zoals dat toen de mode was.

Wat heeft dit allemaal te maken met het stadspark? Toen de tweede muur werd gebouwd was de gracht die de eerste muur omringde nutteloos geworden en zij werd gedempt. Op die manier kwam er een brede strook grond vrij in het midden van de stad. Een gedeelte van deze gedempte gracht, nl. het stuk dat lag tussen de Tiensestraat en de Naamsestraat, zou vele eeuwen later het stadspark worden. Nu nog kan je erg goed de gracht herkennen die Leuven moest verdedigen: het is de laan in het park die loopt van de ingang aan de Tiensestraat tot aan de vijvers in het midden van het park.

de gilden

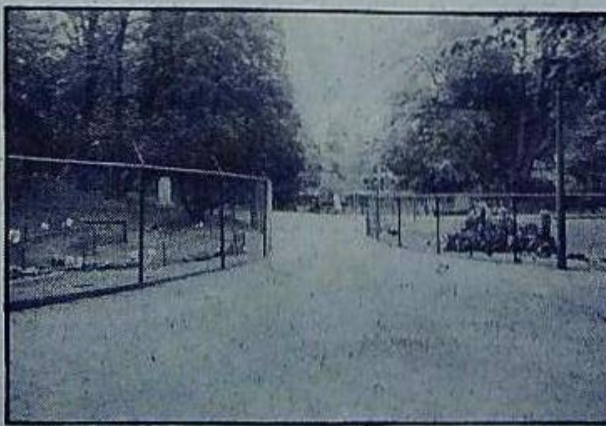
Rond 1360, toen de tweede ringmuur werd gebouwd en de gracht werd gedempt, kende Leuven vier schuttersgilden. Je zou deze gilden zo'n beetje kunnen vergelijken met het huidige politiekorps. Zij moesten een oogje houden op de openbare or-

de bij terechtstellingen, verkiezingen, bezoeken van personaliteiten en brand. Zij hadden tot taak, voortvluchtigen op te sporen en in bepaalde processies te lopen. Zij moesten altijd klaar staan en konden op elk ogenblik van de dag worden opgeroepen. In ruil voor deze arbeid werd in vele gevallen de toegang tot de ambachten voor hen vergemakkelijkt.

De stad besloot, de grond die vrijgekomen was bij het dempen van de gracht te verdelen onder de schuttersgilden als oefenterrein. Zo kregen de kolveniers een stuk aan de huidige Vaartstraat en de Vital Decosterstraat. Kolveniers waren zij die schoten met donderbussen en zware stenen kogels. We vinden hun naam terug in de jeugdherberg aan de Vital Decosterstraat: het Kolveniershof.

De tweede schuttersgilde was de grote Gilde van de kruisboog. Zij kregen beschikking over een terrein zo ongeveer van aan de Diestsestraat (H. Geestpoort van vroeger) en de Tiensestraat (St. Michielspoort). Waar nu het stadspark ligt, oefende de St. Jorisgilde, en verderop aan de Naamsestraat de Handbooggilde van St. Sebastiaan. Het wordt nu duidelijk, waarom het stadspark ook wel Gildenhof genoemd wordt. En waarom de Franse bourgeoisie rond de eeuwwisseling de laan in het stadspark de 'Allée St Georges' (= St. Joris) betitelde. De St. Jorisgilde telde een dertig à veertig leden en kreeg het terrein toegewezen in 1432.

De gilden bleven echter geen bloeiende verenigingen. De interesse voor de zware plicht van de schuttersgilden verdween. Dit nam zo'n afmetingen aan, dat het stadsbestuur zich op een moment zelfs verplicht zag; de rederijders (letterkundigen, dichters, acteurs) te verplichten hun taak over te nemen en lid te worden van een schuttersgilde.

uitbreiding van het stadspark

We slaan een tweetal eeuwen over en belanden in de jaren 1800, vorige eeuw dus. In die tijd kwamen stadsparken en boulevards

erg in de mode. Natuurlijk wilde Leuven niet achterblijven. Oorspronkelijk had de stad een park voorzien in de omgeving van de Tiensevest. Met de aanleg van de spoorweg en het station bleef daar echter al niet te veel van over, en er werd uitgekeken naar nieuwe mogelijkheden.

De stad beschikte nog wel over een klein stukje grond: de 'Allée St. Georges', maar de omliggende gronden behoorden alle aan partikulieren, kolleges van de universiteit of kloosters. Er werd dus uitgekeken naar mogelijkheden tot vergroten. Zo was er bijvoorbeeld het St. Donatuskollege, dat een tuin had die grensde aan het stadspark, nl. de kant van de Beriotstraat. Met de Franse Revolutie was dit kollege afgeschaft. In de tuin van het vroegere kollege vestigde zich een fabriekje van behangpapier. Dit brandde in 1844 uit, en de stad kon toen de grond opkopen. Vandaar ook de naam van het park: St. Donatuspark.

Aan de zijde van de Vlamingenstraat stonden een zestal huisjes te koop in 1861. Door een spoedvergadering van de gemeenteraad werden deze huisjes aangekocht, met de bedoeling ze te slopen en op die wijze het park te vergroten. De huisjes staan er nu, 1979, nog altijd: blijkbaar ging toen het plannen maken al vlotter dan het uitvoeren ervan.

De stad onderhandelde ook jarenlang met een andere eigenaar aan de Vlamingenstraat, met het Kollegium Hoge Heuvel (nu atheneum) om hun tuinen aan te kopen voor het stadspark. In 1870 kocht de stad een huis en tuin aan de Naamsestraat. Op deze manier begon de oppervlakte van het stadspark er zo langzamerhand uit te zien zoals ze nu is.

wedstrijd boompjes planten

De grond voor een park was er nu. Maar wat moest er mee gebeuren? In 1868 schreef het stadsbestuur een nationale wedstrijd uit voor het ontwerpen van een plan van tuinaanleg. De eerste prijs: 500 gouden franken, in die tijd een hele som. Er kwamen vijf inzendingen. Slechts één ervan liet de overblijfselen van de oude eerste ringmuur bestaan en verwerkte ze in het plan. Dit ontwerp; gekend onder de leuze 'Tout pour le travail et rien sans le travail' bleek afkomstig te zijn van twee leuvenaars, Rosseels en Goyens. Zij werden de winnaars van de wedstrijd. Aan hun ontwerp hebben we het uitzicht van het stadspark te danken. De uitvoering van het plan kostte de stad zo'n 46.500 frank en leidde ertoe dat in 1875 het stadspark er in grote trekken uitzag zoals we het nu ook nog kunnen bezichtigen.

VROUWEN TEGEN MISHANDELING

Na 15 maanden werking van het "Huis voor mishandelde vrouwen", hield men ter gelegenheid van het onafhankelijk worden (los van Oikonde, en als een eigen VZW) een persconferentie.

Het vluchthuis is in die periode een ware noodzaak gebleken, niet alleen om onderdak te verlenen, maar ook voor het door spelen van informatie betreffende de rechten van de vrouw die wegens omstandigheden de echtelijke woonst moet ontvluchten. De meeste vrouwen zijn tussen de 21 en 28 jaar en situeren zich vooral bij de thuiswerkende vrouwen.

Hoewel men binnen het huis kan rekenen op volledige begeleiding en ondersteuning van de vrijwilligsters en de andere inwonende vrouwen, streeft men ernaar dat elke vrouw zoveel mogelijk haar eigen situatie in handen zou nemen.

Momenteel vonden reeds 180 vrouwen en 240 kinderen onderdak in het vluchthuis.

Vanuit hun 15 maanden lange ervaring, zijn heel wat moeilijkheden naar voren gekomen waar dringend iets aan moet en kan veranderen.

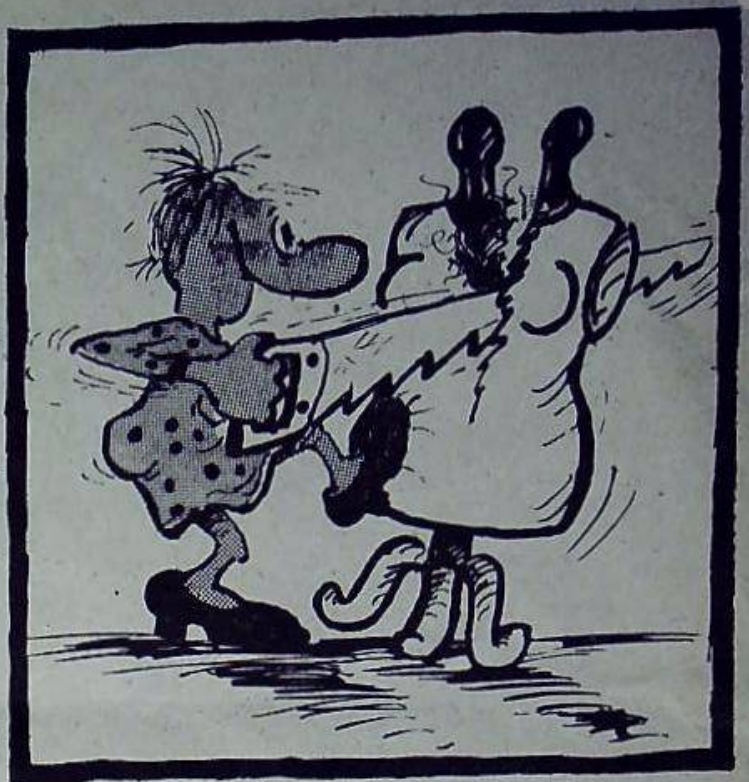
Een aantal van die grievens en verwachtingen zijn :

- Van de stad Leuven verwacht men dat er een degelijke woning ter beschikking wordt gesteld.
- Om aan het getouwtrek tussen de verschillende OCMW's een einde te maken, wenst men dat de vrouwen automatisch bestaansminimum ontvangen van het OCMW van Leuven, als bewoonster van het vluchthuis.
- Men vraagt ook een leefbaar bestaansminimum voor al die vrouwen die geen andere inkomsten hebben.
- Men eist dat het OCMW de alimentatie uitbetaalt en die van de man terugvordert.

Dit is lang niet alles, maar één ding is duidelijk, dat er van overheidswege dringend een aantal maatregelen moeten genomen worden, die dan ook een heel pak moeilijkheden nu ook gezamenlijk aan het licht zijn gekomen is duidelijk ook te danken aan het bestaan van de werking van het "Huis voor Mishandelde Vrouwen".

Voor meer inlichtingen kunt u zich wenden tot het contactadres : Blijde Inkomststraat, 115, tel. 23 90 76.

Verder willen we ook nog vermelden dat er een video-programma gemaakt is over de wer-

king van het huis zelf. Deze opname is een vervolg op het TV - programma van Paula Semers over vrouwenmishandeling. Het duurt 18 min. en is aan te vragen op het documentatiecentrum ROSA (vzw ROL en Samenleving), Bondgenotenstraat, 62, 1190 Vorst
Tel. 02/347 24 77.

APPELTUIN : OPEN SCHOOL

"School is misschien een te eng woord voor wat de appeltuin is. Reeds drie jaar werken kinderen en ouders hier samen aan een basisinitiatief waar zelfwerkzaamheid en kindgerichte opvoeding vooraan staan. Een schooltje zonder "directie", die staat of valt door de betrokkenheid van de ouders, beurtrol hebben bij de kinderen en ook al het praktisch werk doen. Moeilijkheden en problemen worden vooreerst met de kinderen besproken. Daarbuiten is er regelmatig een vergadering voor alle medewerkers. Ook financieel verbindt elke medewerker er zich toe, het initiatief te helpen dragen. Het feit dat de appeltuin het reeds drie jaar, niet alleen volhoudt, maar ook uitbreidt en beter gestructureerd geraakt, bewijst dat dergelijk initiatief mogelijk en ook nodig is.

Misschien zit er toch één rotte appel in de mand: het gevaar om elitair te worden. Inderdaad, kinderen uit de lagere sociale klassen zijn er niet te vinden. Dit is niet alleen te wijten aan de intellectuele of andere drempels, maar ook praktisch bijna onmogelijk vanwege het belangrijk tijds- en financieel engagement. Laten we echter niet het kind met het badwater weggooien, en dit toch uniek project in het Leuvense voluit steunen.

Op zaterdag 16 juni '79 houdt de appeltuin een opendeurdag. Eens een kijkje gaan nemen is waarschijnlijk de beste manier om kennis te maken.

Het programma:

- 14 u : animatie voor de kinderen ballonnen wedstrijd
- 15 u : kindertheater stekelbees: "De boel op stelten"
- 16u30: stekelbees en appeltuin verzorgen ateliers.
- 17 u : kindermarkt - kinderboekenstand - oude spullenmarkt - speelgoedruilmarkt.

verder ook : drank - spaghetti - pensen broodjes - taart ...

Inkom gratis.

De appeltuin is gelegen in Egenhove, Kapeldreef 42 (tweede verkeerslichten op oprit autosnelweg Brussel naar links).

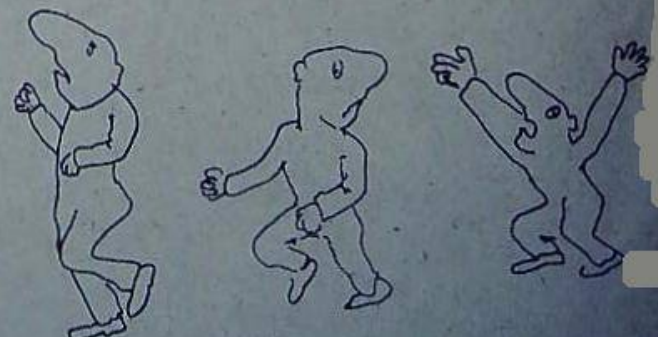
STADSWANDELING

Leuven in oude prentkaarten ... We kunnen ons nog vaag voorstellen hoe het allemaal geweest is. Maar ja de tijd staat niet stil.. de vooruitgang.

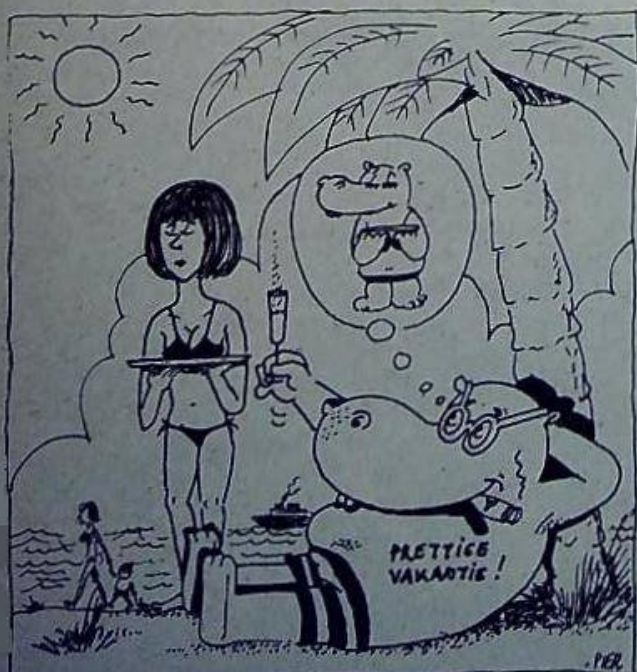
Leuven anno 1979 ... Het startschot voor de afbraak van een van de laatste pleinen is gegeven (zie artikel Kredietbank, huizen worden afgebroken voor de invalsweg,...). We rijden ons klem in files om uit de stad te geraken. We vluchten uit de stad. Toch zijn er nog heel wat rustige plekjes in de stad, verdoken hoekjes waar we het bestaan niet van kennen. Toch zijn er mensen, die actief de woonomgeving proberen te verbeteren; buurtwerken, werkgroepen, Leuven 2000, een structuurplan, grootse plannen hoe het allemaal gaat worden. Abstracte woorden, ingewikkelde plannen, voer voor planologen.

Leuven hoe was het? Hoe is het? Wat gaat er van worden? Dit zou de stadskrant in samenwerking met alle geïnteresseerden willen duidelijk maken in een stadswandeling, die in het najaar gepland wordt. Met dit schrijven nodigen we iedereen uit om samen met ons deze idee uit te werken.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen op ons redactieadres Blijde Inkomststraat 115, of op tel 239692 (vragen naar Sus of Erik). Iedereen wordt ook meteen vriendelijk (en dringend) uitgenodigd op de eerste bijeenkomst in verband met deze stadswandeling, op 28 juni, op bovenstaand adres. (20.00 u).

Zoals iedereen rond deze tijd is ook het Dijlepaard dringend aan vakantie toe. Nu dit vakantienuummer verspreid is gaan we twee maanden op rust. Er verschijnt dus géén nummer in juli en augustus. Nog een prettige vakantie en tot september!

